

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

Ilm.

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

No. 724/88
RE Vuosikertomus.

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
N:o 20 / 1907	K. 22 32
7/3.22	— 1/2/1
53	564 / 8

MONTREAL,
QUE., CANADA

20.2.1932

Ulkoasiainministeriö

Helsinki

Pääkonsulinvirasto lähettää tässä yhden kappaleen vuosikertomustaan vuodelta 1931. Useampia kappaleita lähetetään samaa kertomusta eri kääreessä.

Kunnioittaen

Akseli Rauanheimo

Akseli Rauanheimo
pääkonsuli

Akseli Rauanheimo
pääkonsuli.

L u e t t e l o

MONTREALIN PÄÄKONSULIN VIRASTON

vuoden vaihteessa avoinna olevista jäämistö- ja korvausasioista:

Aaltonen, Walter Jalmar
Aho, Paul
Anderson (Silvola), Anders
Arola, Karl Arthur

Backman, Johan
Brander, Jarl, korvausasia
Bäckström, Johan Valter

Eklund, Johan, korvausasia
Eklund, Olof Algot, "
Ertonen, Veini Matias

Gran, Edward, korvausasia
Gustafson, Gus

Halkola, John
Hamley, John
Hannonen, Johan
Hokkanen, Matti

Isakson, Frank

Jaakkola, Kalle
Johnson, Matt
Johnson, Viktor
Juswar, L.
Jäppinen, Viktor
Järvinen, Anna

Kangas, John
Kannus, Akseli
Karjalainen, Aatu, korvausasia
Kekkonen, Julius
Keskinen, Svante
Kiviniemi, Kaarlo, korvausasia
Koivuniemi, Samuel
Kokkila, Zoll (Joel), korvausasia
Korpela, Kalle "
Kuitula, Otto
Kurjenrauma, Edvin
Kääntä, Emil, korvausasia

Laitio, Hilma Aleksandra
Lall, Emil Arvid
Lander (Hilander), Carl
Leppänen, Vihtori
Luikkonen, Robert
Lätti, Anselm, korvausasia

Mäki, Kalle Arvid

Niemelä, Arvid
Niemi, Emil
Niemistö, Eljas
Niskanen, Kalle
Nord, Karl
Nylund, John

Ojala, Frans Viktor

Petman, Matti
Pohjola, John
Poola (Polla), Aleksander

Raasakka, Emil
Rintala, Anthony

Salo, John
Seilo, John
Seppälä, Juho
Siettu, Iisakki
Stensund, Alfred Leander

Tikkala, John August
Tuusa, August
Tähtinen, Martti

Uimonen, John, korvausasia
Walsi, Hugo
West, John
Vikman, Mandi
Vuorenmaa, Matti
Väisänen, Taavetti

Österbeck, John

Montrealissa tammikuun 2 päivänä 1932

*Akseli Ranaheimo
pääkonsuli.*

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

No.

621/71

RE

Tiedoitus nro 1.

Ulkoasiainministeriö

Helsinki

Pääkonsulinvirasto lähettää tässä tiedoituksensa nro 1, joka koskee Suomen lypsykarjan tuontia Kanadaan.

Kun kysymys tällä kertaa on noussut Suomen Vientiyhdistyksen pääkonsulinvirastolle suoraan osoittaman kirjelmän johdosta, on pääkonsulinvirasto katsonut asianmukaiseksi liittää vastaukseen Yhdistykselle jäljennöksen tästä tiedoituksesta.

Kunnioittaen

Akseli Rauanheimo

Akseli Rauanheimo

pääkonsuli

MONTREAL,
QUE., CANADA

11.2.1932

ULKOASIAINMINISTERIÖN
14/1906 VED: 32
26/2-32
53 F64

MONTREALIN PANKKISULIN VIRASTON VUOSIKERTOMUS VUODELTA 1931

Yleissilmäys Kanadan Oloihin.

Kanadassa, kuten yleensä maailmassa, on kaksi vuotta eletty taloudellisen lamaannuksen aikaa. Kulunut vuosi on ollut näistä vuosista toinen, ahtaampi edellistä, mutta siinä suhteessa helpompi, että pula-aikaan on jo totuttu ja elämä on alkanut sopeutua siihen. Niinpä kutsutaankin aikaa nyt uusiin oloihin sovittamisen ajaksi, "readjustment". Käsitetään, että ajat eivät tule enää entisiksi. Uusi tilanne on tulossa: millainen se on, siitä ei ole kuin hämääviä aavistuksia.

Valtiollisesti elää Kanada Brittiläisen Imperiumin kehittämisen merkeissä. Tässä se pääasiassa tähtää taloudellisiin etuihin. Kun uusi konservatiivinen hallitus astui valjaisiin vuoden 1930 puolivälissä, oli sen tunnuslauseena "Canada first", Kanadan edut ennen muita. Harrastettiin korekeitä suojelustulleja - ajan hengen mukaan -, nostettiin tullitaksa myöskin Englantiin nähden. Hallituksen päämies R. B. Bennett matkusti Englantiin, toiveen voivansa myydä Kanadan viljasaden, mutta kun ei vastavuoroisuudesta voitu sopia, särkyivät toiveet. Vuosi 1931 pakotti mukautumaan oleviin oloihin. Kanadalle onneksi tuottivat Englannin vaalit voiton konservatiiveille. Nyt tarjoutui tilaisuutta toiminnalle, joskin oli aikaisemmat opetukset otettava huomioon. Englantikin oli siirtynyt suojelustullien alalle, mutta oli valmis vastavuoroisuusneuvotteeluihin. Kanadalle oli nykyin luonnollisesti oma maa ensimmäinen, mutta lähinnä sitä oli Imperium. Brittien valtakunnan yhtenäinen konferenssi saatiin kokoontumaan ensi kesänä Ottawaan, Kanadan pääkaunkiin, ensimmäisen kerran Englannin ulkopuolelle, mitä on katsottava dominioneiden, erittäin Kanadan merkitykselle suureksi voitoksi. Ainakin Kanada näyttää olevan valmis Imperiumin liiton lujittamiseen taloudellisella alalla. Kanada tahtoo saada Englannin ostamaan tuotteitaan ja niin ollen on se valmis tulleissa suuriin myönnytyksiin, jopa tavarain tullittomaan vaihtoon. Jos niin käy, kärsivät siitä Yhdysvallat, josta Kanada enimmäkseen tavaransa on ostanut, sekä myöskin ne maat, Suomekin mukaan luettuna, jotka ovat Englantiin tuotteitaan myyneet. Vaikka Englanti ei ole halukas rikkomaan kauppayhteyksiään niiden läheisten maitten kanssa, joista se on edullisesti ostanut varsinkin elintarpeita, nähtävästi pakottaa sitä Imperiumin yhteys asettumaan kiinteämpiin väleihin dominioiden kanssa. Kanada odottaa ensi kesän konferenssista paljon. Illeivät sen toiveet toteudu, höllenee yhteys ja Kanada lähtee entistä enemmän kulkemaan omia teitään.

Kanada, vaikka sen väkiluku on vain 10 miljoonaa, alkaa moninaisilla aloilla olla niin huomattava tekijä maailman markkinoilla, että se voi kulkea omia latujaan. Vaikka viime vuosi oli Kanadalle kaupallisesti epäedullinen, on se tällä alalla maapallon maista viides. Kaupan suuruudessa sen voittivat vain Englanti, Yhdysvallat, Saksa ja Ranska. Viennissä väkilukua köhti oli se ylivoimainen kaik-

kiin maihin nähden..Sen tuotanto veimänkasvatuksessa, puu-
tavarateollisuudessa, mineraleissa ja kalastuksessa on ku-
luneena huononakin vuotena paisunut niin suureksi, että
maailmankaupan on syytä pelätä Kanadan liikatuotantoa yhtä
hyvin kuin Venäjän polkumyyntiä. Maanviljelijäin on saatava
tuotteensa kaupatuksi halvemmalla hinnalla. Kanadan puun-
jalostustehtaat ovat kyllä vähentäneet suuresti tuotanto-
aan, mutta sittekin on niiden, tullakseen toimeen, saatava
tavaransa kaupaksi. Kaivoksissa tehdään työtä vain hyvin
supistetussa muodossa, mutta niidenkin tuotanto on yhä vielä
suurempi kuin mitä maailman kulutus on tarvinnut. Kulta-
kaivoksilla ei ole pelkoa menekistä niin kauan kuin
kultaa pidetään perustuksena tai siihen pyritään. Kanada
syytäsi kuluneena vuonna tässä tuotannossa Yhdysvallat syr-
jään ja tuli nyt toiselle sijalle - Etelä-Afrika on vielä
ensimmäisellä. Vasken ja kivihiilenkin tuotannossa voisi
Kanada päästä maailman ensimmäiseksi - tavaraa kyllä on -
jos vain hinnat kannattaisivat tuotteiden esille vetämistä.

Kanada on siinä käsityksessä, että se nousee
ahdingosta ennen kun mikään muu maa, ainakin ennen kun
Yhdysvallat. Jos kapitalisminen järjestelmä säilyy yleensä
maailmassa, on Kanadalla luonnonrikautensa vuoksi houku-
tinta pääoman sijoitukselle. Jos se sortuu, tarvitaan aina
maailmassa sittekin niitä tuotteita, joita Kanadassa on
sangen runsaasti.

Siirtolaisuus Kanadaan.

on koko viime vuoden ajan ollut ehkäistynä. Vaikka rajoituk-
set sallivat siirtolaisuutta Suur-Britanniasta, on sieltä-
kin niin väkän saapunut siirtolaisia, että takaisin palan-
neet perkivät ylittämään maahan tulleiden lukumäärän. Sikä
Kanadan hallitus suinkaan ole ollut arka palauttamaan
takaisin brittiläisiäkin, joilla ei näytä olevan edellytyksiä
menestykseen tässä maassa.

Tämä siirtolaisuuden rajoittaminen on ollut
hyvin tarpeellinen toimenpide. Satoja tuhansia siirtolaisia
on kuluneen vuoden aikana ollut siinä asemassa, että heillä
on ollut tuskin yhdenkään päivän työansiota. Työt ovat
koetetut varata etupäässä maan omille kansalaisille. Ennen
siirtyi kanadalaisia joka vuosi sangen paljon Yhdysvaltoi-
hin. Nyt on ollut siirtymisliike päinvastainen. Suuret kana-
dalaisjoukot ovat palanneet takaisin. Heidätkin on täytynyt
etusijassa koettaa sijoittaa töihin. Näin ollen ulkomaalai-
set siirtolaiset ovat olleet hyvin huolestuttavassa asemassa.

Erinäisillä työaloilla, kuten metsätöissä, olisivat
työnantajat halukkaita pitämään töissään suomalaisia, mutta kun
maan omat kansalaiset vaativat etusijaa, on työnantajien
täytynyt, erityisesti maakuntahallitusten painostamina, taipua.

Suuret suomalaisjoukot ovat olleet melkein koko
viime vuoden työttöminä. Ei liene liaksi arvattu, jos päättää,
että noin puolet niistä suomalaisista mies-siirtolaisista,
jotka viimeisen puolen vuosikymmenen aikana saapuivat Kana-
daan, ovat olleet viime vuoden aikana melkein ilman mitään
ansiotyötä.

Itä ei kuitenkaan tämän talven aikana näytä useim-
millä paikkakunnilla (varsinkin isommissa kaupungeissa) olleen

niin huutava kuin edellisenä talvena. Syynä on se, että kunnallinen ja maakunnallinen hallinto on Dominionin hallituksen avulla järjestänyt hätäavustuksensa jonkun verran paremmalle kannalle kuin edellisenä talvena. Britityistä kehumista tätä ei ansaitse, mutta kuminkin on nyt senverran huolehdittu, ettei siirtolaisiakaan kuolisi nälkään.

Suomella ei ole sellaista sopimusta laivayhtiöiden kanssa, että maan edustaja saisi lähettää laivayhtiön kustannuksella takaisin sellaisen siirtolaisen, joka on täällä hätään joutunut. Kanadan siirtolaislaki oikeuttaa maansa siirtolaisministeriön lähettämään takaisin vapaasti sellaisen siirtolaisen, joka on tässä maassa joutunut yhteiskunnan rasitukseksi eikä ole maassa ollut viittä vuotta kauemmin. Aikaisemmin oli mainittu ministeriö näissä määräyksissä hyvin arka, ei halunnut lähettää maasta pois muita kuin sellaisia, jotka olivat jostain rikoksesta joutuneet vankiloihin, tai parantumattomina sairaina (mielipuolina tai muuten) sairaaloihin. Kuluneena vuonna on tulkittu lakia väljemmin. On annettu takaisinlähettämismääräys asianomaisen omasta pyrkimyksestä sellaisellekin, joka on vain muutamien päivien aikana saanut avustusta yleisistä varoista. Pääkonsulinvirasto on ollut yötämielinen tällaiselle tukinnalle, sillä senkin mielestä on ollut parempi, että työttömyydestä kärsivä perhe-isä tai muu, joka haluaa palata kotiin, pääsee sinne ennen kun on kärsimyksissä joutunut mielipuoleksi tai muuten työkyvyttömäksi.

Täin ollen on kuluneena vuotena Kanadan hallituksen toimenpiteestä lähetetty maasta pois myös suomalaisia siirtolaisia suhteellisesti sangan paljon. Lähetettyjä oli kaikkiaan 221, niistä yhteiskuntaan rasitukseksi joutuneita perheenjäsenineen 90, jostain rikoksesta (enimmäkseen aivan vähäisistä, tahallan töhyistä, karkoitusmäärityksen saumisiksi) 60, mielipuolisuuden vuoksi 19 (niistä 17 miestä ja 2 naista), kaatuva-tautisuuden vuoksi 1, henkisesti vajakykyisiä, terveydellisistä syistä (keuhkotautisia y.m.) 36, harhaanjohtavien tietojen antamisesta tullessa 4 ja karkoitettavien vaimoja ja lapsia 10.

Kun otetaan huomioon, että kuluneen kalenterivuoden aikana Kanadaan päästettiin Suomesta vain 100 suomalaista (etupäässä täällä olevien perheen päämiesten perheen jäseniä, vaimoja ja lapsia) ja Amerikan puolelta suomalaisia 36, yhteensä siis 136, eli jo maasta hallituksen toimesta takaisin lähetettyjen lukumäärä 85 suurempi kuin maahan tulleiden. Samaan aikaan otti passin 1462 suomalaista matkustaakseen Kanadasta pois (huomattava osa heistä on matkustanut Venäjälle). Täin ollen on Kanadan suomalaisten lukumäärä vähentynyt vähintään 1500 henkilöllä.

Useimmat niistä, joiden arvellaan matkustaneen Venäjälle, etupäässä Venäjän rajajalaan, ovat ottaneet passinsa Suomeen ja sitte suuntansa muuttaneet Ruotsissa tai jossain muualla. Kun Kanadasta menneissä suomalaisissa on paljon sellaisia, joilla on ollut passi vielä voimassa eivätkä ole tarvinneet sitä uudistaa pääkonsulinvirastossa, voidaan arvioida, että jonkun verran toista tuhatta suomalaista on matkustanut Venäjälle. Kommunismittinen aines, joka Kanadan suomalaisten keskuudessa on ollut verrattain suuri, on tuntuvasti pienentynyt varsinkin sen vuoksi, että lähteivissä on ollut heidän johtavia, taloudellisesti varme massa asemassa olevia jäseniään. --rva näistä

Kommunisteista on palannut takaisin Kanadaan. Ja sängen monet ilmoittavat olevansa tyytyväisiä sikäläisiin oloihin. Tämä houkuttelee yhä useampia lähtemään.

Suomen ja Kanadan välinen kauppa. Yhä edelleen on heikentunut Kanadan ja Suomen välinen kauppa. Suomi ostaa Kanadasta entistä vähemmän, kun se on saanut muualta vehnäjauhonsa vähemmällä. Myöskin Suomen tuonti Kanadaan on vähenenyt. Ainoa, joka osoittaa kestävyyttä, on Suomen kiviteollisuus. Tämä kaupallinen yhteys on siksi merkittävä, että luulisi Suomelle edulliseksi, että Suomen kiviteollisuus lähettäisi yhteisesti edustajan Kanadaan tutkimaan tilannetta ja mahdollisesti tekemään myös sopimuksia. Niin kauan kuin Suomen kiviteollisuusliikkeet tekevät kukin erikoissopimuksia ja kilpailevat keskenään johtaa se heikkoihin tuloksiin. Yhteisesti työskennellen voidaan saada standardisopimukset aikaan.

Tällainen yhteinen neuvottelu, sopimusten aikaansääminen, on tärkeä myös Suomen puutavaran jalostuksen alalla. Kanada on jo sopinut Newfoundlandin kanssa yhteisistä perusteista jalostustuotteiden myynnissä. Varmasti olisi Kanada valmis neuvottelemaan myös Suomen ja Skandinavian maitten kanssa myyntiperusteista, joissa nämä maat ovat vaarallisia kilpailijoita.

Pääkonsulinvirasto on tiedoituksissaan alinomaan tehostanut, että Suomesta pitäisi lähettää näitä asioita tunteva henkilö, joka neuvottelisi Kanadan asianomaisissa piireissä yhteistoiminnasta. On tarpeen uudistaa tämä kehoitus, sillä varmasti olisi maallemme hyötyä sellaisesta neuvottelusta, jota ei pitäisi hätkähdin suorittaa, mutta johon olisi uhrattava ehkä muutamia kuukausia.

PAIKKO SUOMI VIRASTON TOIMINTA :

Suomen palkallisen edustuksen toiminta Kanadassa jatkui vuonna 1931 (yhdeksäntenä toimivuotena) entiseen tapaan. Henkilökunta oli sama kuin edellisena.

Kirjeenvaihto osoitti huomattavaa vähentymistä. Kuluneena vuotena saapui virastoon 4048 kirjettä (edellisenä 7186). Kirjeenvaihton vähentymiseen on etupäässä vaikuttanut se, että kolmella kunniakonsulinvirastolla on valtiotuiset sihteerit, jotka saavat apurahaa valtiolta. Siirtolaiset alkavat tottua kääntymään erittäin tiedusteluasioiden heidän puoleensa. Joskin on huomioon otettava se, että kuluvan vuoden aikana oli siirtolaisuus Kanadaan sulettuna. Vuosilla tuloilla on paljon enemmän kuin maan oloihin tottuneilla neuvon kysyntää maansa edustuslaitokselta.

Passien anto kasvoi huomattavasti kuluneen vuoden aikana. Niinpä pääkonsulinvirasto antoi uusia passeja, pitensi niitä tai muuten voimasi 1462 (edellisenä vuonna 1041). Ajan oleja kuvaavaa on, että näistä passeista annettiin 336 ilman lunastusmaksua. Useimmat näistä maksuttomista passeista olivat sellaisille, joita Kanadan hallitus lähetti takaisin heitä tuoneiden laivayhtiöiden kustannuksella. Sittenkin oli valtiolla passien annosta tuloja 145,000 markkaa (pari kuusissaan mukaan laskettuna (edellisenä vuonna 115,000 markkaa).

Notariaattitehtävien (valtakirjojen y.m. asiapaperien vahvistaminen) lukumäärä oli yhteensä 357 (edellisenä vuonna 310) ja oli niistä lunastusmaksuja valtiolle noin 25,000 markkaa.

Kanadassa kuolleiden suomalaisten jäämistöasiain selvittäminen on virallisen edustuksen tärkeimpiä ja monipuolista toimintaa vaativia tehtäviä. Kuolinpesien hoito on kyllä enimmäkseen maan omien virallisten pesänhoitajien asiana, mutta perillisten etsiminen, heidän oikeuksiensa selvittäminen ja todistaminen, kaikki se antaa runsasta ja huolekasta työtä edustuslaitokselle. Useinkin vaativat nämä selvittelyt vuosikautia, varsinkin jos vainajalta on jäänyt Kanadaan kiinteistöä, joka olisi rahaksi muutettava. Vuodelta 1930 oli pääkonsulinviraston huostassa 92 jäämistöasiaa. Vuoden varrella tuli lisää 150. Loppuun tuli käsitellyksi 173 asiaa, joten vuodelle 1932 siirtyi 69.

Enimmät jäämistöt ovat sängen pieniä, onpa hyvin monta sellaista, ettei etsimälläkään löydy mitään omaisuutta. Moni vainaja on joutunut haudatuksi yhteiskunnan kustannuksella, kun mitään varoja ei jäänyt. Yhteensä karttui kuluneena vuotena selvitettyistä jäämistöistä perillisille ei aivan täyttä 400,000 markkaa sekä valtiolle selvityspalkkiolina 14,000 markkaa.

Nämä ovat pääkonsulinviraston varsinaiset juoksevat asiat.

Tiedotustoiminnasta on mainittava, että kuluneena vuonna lähetettiin ministeriöön kaikkiaan 12 tiedoitusta.

Jo edellisen vuoden alussa teki pääkonsulinvirasto nimenomaisen esityksen hallitukselle, että siirtolaisien joululahja-lähetykset tehtäisiin tullivapaiksi. Tullituloja näistä on yleensä verrattain vähän karttunut, mutta

6
sen sijaan on asianomaisille lahjan vastaanottajille ,
jotka enimmäkseen ovat vähävaraisia, tullauksesta ollut heille
tuntuvia kuluja ja kiusaa. On usein sattunut, että jostakin
koruesineestä, joka on ostettu myymenen sentin kaupasta,
on tullia otettu kymmeniä markkoja. Iinpä ovat monet pyy-
täneet omaisiaan meren takana, etteivät he joululahjoja lä-
hettäisi. Tämä, itsessään vähäinen asia, vaikuttaa vieroitta-
vasti eikä herätä mieluisia ajatuksia maamme tullilaitokses-
ta, pääkonsulinviraston ehdotus saavutti kannatusta sekä
maan hallituksessa että eduskunnassa, ja on se koko kulu-
neen vuoden ajan ollut päiväjärjestyksessä.

, mutta nykyisissä oloissa jäi uudistus vieläkin
toistaiseksi toteutumatta.

Kanadan ja Suomen välisen kaupan vilkastuttamiseen
on pääkonsulinvirasto tiedoituksissaan koettanut kiinnit-
tää huomiota. Suomen tuotteita olisi saatava järjestelmäl-
lisesti näytteille, ja tärkeätä olisi, että joku Suomen
tuotteisiin mahdollisimman tarkoin perehtynyt liikemies,
ehkä eri liikkeiden yhteinen edustaja, tulisi Kanadaan tutki-
maan kauppamahdollisuuksia, ja varaisi tätä varten aikaa
ainakin muutamia kuukausia. Eikä kysymys ole ainoastaan
Suomen tuotteiden viennin kehittimisestä, Melkein tärkeämpi
on huomion kiinnittäminen Kanadaan Suomen voimakkaampana
kilpailijana tärkeimpien vientitavaroittemme aloilla
samoilla markkinoilla, Englannissa ja Yhdysvalloissa.
Kanada on juuri äskettäin lujittanut yhteyksiään Newfound-
landin kanssa ja sopinut yhteisistä menettelytavoista. Ei
ole maallemme eduksi, että kiristyy kilpailu Europan ja
Amerikan pohjoismaitten välillä puuhiomoteollisuudessa.
Hyödyllistä olisi päästä jonkunlaiseen yhteistyömintaan,
ainakin yhteisymmärrykseen.

Kansainvälinen kauppa on kyllä nyt sangen vaa-
rallisessa murroskaudessa, kun kaikki maat kohottavat tulli-
muurejaan ja koettavat estää ulkomaisten tuotteiden tuon-
tia. Brittiläisen Imperiumin pyrkimys muodostaa oma
yhteytensä kauppapolitikan alalla voi kaydä nille maille,
joiden markkinapaikkana on Englanti, sangen vahingolli-
seksi. Kanada on tämän pyrkimyksen innokas esitaistelijä.
Kanada on sanonut irti kauppasopimuksensa Ranskan kanssa.
Tämä nähtävästi tulee koskemaan kaikkia niitä maita, myöskin
Suomea, joilla on suosituimmussopimukset Kanadan kanssa,
sillä juuri Kanadan ja Ranskan välinen sopimus on tämän
suosituimmuuden perustana. Ilmeisesti joutuvat nyt lähi-
tulevaisuudessa sopimusmaat neuvottelemaan uusista perus-
teista Kanadan kanssa. Suomella ei tässä ole erityisempää
pelkoa, sillä ainakin Kanadan nykyisen hallituksen pyrki-
myksenä on ilmoitettu olevan, että se haluaa läheisempää
yhteyttä niiden maiden kanssa, jotka tähän saakka Kanadasta
ostaneet enemmän kuin myyneet.

Siirtolaiskysymykset ovat olosuhteiden pakosta
joutuneet leimaa antaviksi Suomen edustuslaitoksessa
Kanadassa. Onhan Kanada ollut jo monia vuosia Suomen siirtolais-
laiden päämaa. Vaikka nykyään ei pääsee Kanadaan siirtolais-
laisia Suomesta, kuten ei muualtakaan maanneruopasta,
on Kanadassa jo kymmeniä tuhansia suomalaisia, jotka
eivät vielä ole tähän maahan vakituisesti sijoittuneet.
Kulunut vuosi on ollut heille raskas. Se on tuhtunut myös
pääkonsulinviraston työssä. Valtion varoista heitä ei ole
tietysti voitu auttaa kuin aivan erityisissä poikkeusta-
pauksissa. Kaikkiään kului valtion varoja tähän 35,000 mark-

kaa (edellisenä vuonna 62,000:-). Sitä enemmän on yksityisesti koetettu hädänalaisia auttaa hankkimalla heille vaate y.m. apua lahjojen muodossa. Vaikka näin on joku tuhatkunta saanut enemmän tai vähemmän avustusta, ei siitä ole riittänyt kuin sille hädänalaisten kansalaisten osalle, mikä on ollut paikakunnalla.

Pääkonsulinvirasto on luonnollisesti nyt, kuten ennenkin, koettanut monella tavalla, voimiensa mukaan, palvelu Suomen kansalaisia neuvonantamisella, postin välittäjänä j.n.e. Pääkonsulinvirastolle tulleet sanomalehdet, joita erinäiset toimitukset ovat pyynnöstä lähettäneet ilmaiseksi, sekä Ministeriön välityksellä tilatut lehdet ovat jaetut siirtolaisille, usein lähetetty kaukaisillekin perukoille. Näin on haluttu säilyttää siirtolaisten yhteyttä kotimaan kanssa.

Pääkonsulinvirasto on kuluneen vuoden toiminut sangen vaikeissa oloissa. Vältettävästi ei ole varmoja merkkejä siitä, että vielä lähitulevaisuudessa taloudelliset olot Kanadassa parantuisivat. Siirtolaisuus tulee edelleenkin olemaan tukkeenuksissa ja se on kieltämättä sangen hyvä asia.

KUNNIAKONSULINVIRASTOT.

Kunniakonsulinvirastojen vuosikertomuksista kuultaa kaikista vaikea aika, jossa on täytynyt työskennellä. Puhakausi on ahdistanut joka paikassa. Siellä missä on runsaammin kansalaisiamme, on edustajillamme heidän auttamisessaan ollut paljon työtä.

Edustajillemme Vancouverissa, Ison Valtameren äärellä ilmoittaa, että kun kaupunki vaati konsulinviraston todistamaan kansalaistensa avun tarpeen, on se antanut tällaisia todistuksia 382.

Vancouverin konsulinvirasto on toiminut 23 kuukauden selvittelyssä ja on siinä ollut pääkonsulinvirastolle suurena apuna. Valtakirjoja on virasto vahvistanut 36 sekä sen lisäksi suorittanut jonkun verran muita notariaattitöitä. Kirjeitä on virastolle saapunut 543 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä on 639.

Suomen tuotteita Brittiläiseen Columbiaan on yritetty konsulinviraston avustuksella tehdä tunnetuksi. Niinpä on tuotu joitakin venemootoreja, kalasäilykkeitä ja graniittia sekä pienemmässä määrässä savukkeita, karamelleja ja puukkoja.

Winnipegissä, precriamaakuntien pääkaupungissa, ei ole paljon suomalaisia samoin kuin Manitoban maakunnassa. Varakonsulinvirastollemme saapui 60 kirjettä ja lähetettiin 72. Lisäksi oli muutamia valtakirjain vahvistuksia. Neuvonkysyjä, työn etsijöitä ja maitten tiedustelijoita on ollut aika paljon.

Port Arthurin, Ontarion maakunnassa, työtilasto osoittaa, että virastoon on saapunut 339 ja lähetetty 342 kirjettä. Passeja on virasto antanut 145 Suomeen ja 16 Yhdysvaltoihin. Leimattu on 7 passia Suomeen ja yksi Yhdysvaltoihin. Notariaattitehtäviä on ollut 60.

Suomen tuotteita on Port Arthurin ja sen viereisen kaupungin Port Williamin myymälöissä: tervaa, kiillotuspulveria, huopakenkiä, karvalakkeja, suksia, suksirasvoja, separaattoreja, piippuja, kuvastimia, harjaksia, äimiä, kirjoja, savukkeita, puukkoja ja makeisia. Paikkakunnan runsaslukuinen suomalainen väestö niitä käyttää hyväkseen.

Toronton varakonsulinviraston työtilasto osoittaa, että siellä on virallisten tehtävien lukumäärä 625. Siinä on valtakirjoja ja niiden vahvistuksia 70, muita asiakirjoja 25, käännöksiä 128 ja lisäksi on annettu henkilötodistuksia 316. Virastolle ilmoitetaan saapuneen 1132 ja sieltä lähetetyn 876 kirjettä.

Suomen tuotteita on jonkun verran saapunut paikkakunnalle. Huutamat hautakivitehtaat tuottavat kiveä Suomesta. Suomalaisten tarpeeksi on junstoja, kotimaan säilykekalaa, sienä, puolukoita ja makeisia.

Atlantin rannalla Saint Johnissa on varakonsulinvirasto, joka vuoden kuluessa on saanut 79 virka-asioita koskevaa kirjettä, joiden johdosta on ollut toimenpiteitä. Valtakirjoja on vahvistettu 15.

Newfoundlandin erillisessä dominionissa ei ole vieläkään monta suomalaista eikä varakonsulinvirastollamme St. John'sissa ole ollut virkatehtäviä. Varakonsulimme, huomattava liikemies paikkakunnalla, on koettanut jonkun verran saada Suomen tuotteita tunnetuksi.

Ranskalle kuuluvilla Saint Pierre ja Miquelon saarilta ei ole mitään virkatoimituksia ilmoitettu pääkonsulinvirastolle, jonka alle ne suoranaisesti kuuluvat, kun ei siellä ole varakonsulinvirastoa, mitä ei toistaiseksi ole tarvittukaan.

Montrealissa helmikuun 20 päivänä 1932

Akseli Rauanheimo

pääkonsuli

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ:

7
53

OSASTO:

F 64

ASIA:

f

Montrealissa olevan pääkonsulin viraston rap. no 1.

Pääkonsuli Jalkanen.

12/7-32.

Salainen.

Montrealissa OLEVA LÄHETYS Pääkonsulinvirasto

RAPORTTI n:o 1 Ottawan Konferenssin Ohjelma

Montrealissa 12 p:nä heinäkuuta 1932

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
12 p:nä heinäkuuta 1932		
25/8-32	No	Liik.
RYHMÄ	OSASTO	ASIA
FB	FCM	f

Asia: Ottawan Konferenssin kokouksen tiedonanto on seuraava:

Siiden ennakkokokousten tulokset, joita on useita kausia käyty näiden Majestettinsa hallitusten välillä, on sovittu siitä, että valtakunnan eri osille tärkeistä taloudellisista kysymyksistä voidaan sopivasti keskustella seuraavain yleisten etakkoiden kohdalla, Ulkoasiainministeriölle erillisessä väliaikaisen ohjelman.

Helsingissä

A. Yleiset kaupalliset kysymykset.

I. Siiden yleisten kaupp-, tull-, ja hallinto-ohjeiden Montrealin Pääkonsulinvirasto ohenehtii Ottawassa t.k. 21 p:nä alkavan Konferenssin väliaikaisen ohjelman, joka on julkaistu täällä tämän päivän lehdissä. on tullitajien periaatteon tunnus-
lainen valtakunnan keskuudessa.

(b) Jo olevien ja vastavien Pääkonsulin yleinen sovelluttaminen valtakunnan keskuudessa

(c) Vieraille valloille myönnettyjen tullitajien ulottaminen valtakunnan muihin osiin.

(d) Sen presenttimäärän määrääminen, mikä tavara täytyy olla valtakunnallista alkuperää tahi valmistetta (Empire contents) saadakseen osakseen etuoikeutetun tullikäsittelyä.

(e) Vientipalkkiot ja dumpingia vastaan tähdätyt tullit valtakunnan keskuudessa.

II. Kauppapoliittisissa vieraisiin valtioihin nähden käsitellen muun muassa:

(a) Valtakunnan sisäisten etuisuusyhtymysten suhte vieraille valloille tehtyihin myönnytyksiin.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta
Tuontiyhdistykselle, Vientiyhdistykselle, Keskuskauppakamarille
Taloudellisen Komitean puheenjohtajalle, Tri. Emil Hynniselle

III. Sopivan perustan ja keinojen harkitseminen
valtakunnan keski Ottawan Konferenssin Ohjelma. sisältäen
siinä nykyisten elinten tarkastus, valtakunnan taloudellisen kehi-
tymisen teollista yhteistä: Kuluvaan heinäkuun 12 p:nä julkaisivat Kanadan lehdet
Ottawan Konferenssin ohjelman, jonka pääminister R.B. Bennett oli edelli-
senä iltana antanut sanomalehdistölle julkaistavaksi. Pääministeri
Bennetin Konferenssi-ohjelmaa koskeva tiedonanto on seuraavaa:
rahakantojen nykyiset: Niiden ennakkokeskustelujen tuloksena, joita on u-
seita kumkausia käyty Hänen Majesteettinsa hallitusten välillä, on sovittu
siitä, että valtakunnan eri osille tärkeistä taloudellisista kysymyksistä
voidaan sopivasti keskustella seuraavain yleisten otsakkeiden kohdalla,
jotka muodostavat konferenssin väliaikaisen ohjelman.

A. Yleiset kaupalliset kysymykset.

I. Niiden yleisten kauppaa-, tulli-, ja hallinto-
näkökohtien tutkiminen, jotka koskevat valtakunnan kauppaa, käsittäen
muiden muassa seuraavat kysymykset:

(a) Vastavuoroisten tullietujen periaatteen tunnus-
taminen valtakunnan keskuudessa.

(b) Jo olevien ja vastaisten tullietujen yleinen
sovelluttaminen valtakunnan keskuudessa

(c) Vieraille valloille myönnettyjen tullietujen
ulottuminen valtakunnan muihin osiin.

(d) Sen prosenttimäärän määrääminen, mikä tavara
täytyy olla valtakunnallista alkuperää tahi valmistetta (Empire contents)
saadakseen osakseen etuoikeutetun tullikäsittelyn.

(e) Vientipalkkiot ja dumpingia vastaan tähde-
tyt tullit valtakunnan keskuudessa.

II. Kauppasopimuspolitiikka vieraisiin valtioihin
nähdessä, käsittäen muun muassa:

(a) Valtakunnan sisäisten etuisuusmyönnytysten
suhde vieraille valloille tehtyihin myönnytyksiin.

(b) "Suositumman maan" oikeutta koskevan määrä-
yksen tulkitseminen varsinkin silmällä pitäen alueellisten etuoikeuk-
sien kehitystä ja tuontikvootta järjestelmää.

III. Sopivan pohjan ja keinojen harkitseminen
valtakunnan keskisen yhteistoiminnan aikaansaamiseksi, sisältyen
siihen nykyisten elinten tarkastus, valtakunnan taloudellisen komi-
tean teollista yhteistoimintaa varten kertomuksen tutkiminen ja
keskustelu kulkulaitoksista, tutkimustyöstä ja standartoimisesta.

B. Raha- ja finanssikysymykset.

Kysymys valtakunnan eri rahajärjestelmien ja
rahakantojen nykyisestä keskinäisestä suhteesta ja toimenpiteisiin
ryhtymisen suotavuudesta yleisen hintatason palauttamiseksi ja
vakauttamiseksi ja kurssien vakauttamiseksi.

C. Kauppasopimusten tekeminen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: 364

ASIA: f.

Montrealissa olevan pääkons. viraston rap. 2.

Pääkonsuli Jalkanen.

29/7 1932.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

AKSELI RAUANHEIMO

No. 2488/289
RE Raportti NO 2.

ULKOASIAINMINISTERIÖ (FINN)		
CONSUL GENERAL		
14/11/32		
11/8.32	2	111
SYDÄMÄ	EUROPA	ASIA
53	F64	f.

MONTREAL,
QUEBEC, CANADA

29.7.1932

Ulkoasiainministeriölle
Helsingissä

Pääkonsulinvirasto lähettää täten raporttinsa
nro 2. Asia: Ottawan Konferenssi. Puutavarakysymys.

A. J. Jalkanen
pääkonsuli

MONTREALISSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI NO. 2

ASIA: OTTAWAN KONFERENSSI.

Puutavarakysymys.

Kanada vei maaliskuun 31 päivänä 1931 päättyneen tilivuoden aikana ulkomaille puuta, puutavaratuotteita ja paperia yhteensä \$175,740,269:n arvosta eli \$54,864,205:n arvosta vähemmän kuin edellisenä vuotena. Tästä viennistä lankesi sanomalehtipaperin osalle \$103,003,352 (vähennys \$24,349,354), puumassan osalle \$27,684,782 (vähennys \$7,376,907), lankkujen ja lautojen osalle \$18,766,452 (vähennys \$12,831,750), paperipuun osalle \$8,196,144 (vähennys \$3,844,340). Tärkein vientimaa oli Yhdysvallat \$140,473,352 (vähennys \$48,476,056). Vienti Englantiin teki ainoastaan \$13,734,973 (vähennys \$3,615,451). Yhdysvaltoihin viedyistä tuotteista on etusijalla sanomalehtipaperi, \$89,389,666 (vähennys \$21,393,850), paperimassa \$21,418,020 (vähennys \$7,600,845), lankut ja laudat \$12,544,921 (vähennys \$10,391,007), ja paperipuu \$8,196,144 (vähennys \$3,844,340).

Kuten edellä olevat numerot osoittavat, on Kanadan puutavaratuotteiden vienti suuresti vähentynyt. Lisäksi on otettava huomioon, että Yhdysvallat ovat kuluvan heinäkuun 20 päivästä lukien määränneet sahatulle puutavaralle 3 dollarin tullin 1,000 jalalta, mikä merkitsee sitä, että lankkujen ja lautojen vienti Kanadasta Yhdysvaltoihin tyrehtyy sen jälkeen hyvin vähiin.

Näin ollen on luonnollista, että Kanadan puutavarateollisuuskin odottaa Ottawan konferenssilta apua ja että se ensi sijassa odottaa Englannin suuremmassa määrässä kuin tähän asti rupeavan tyydyttämään puutavaratarvettaan alusmaistaan, jolloin etupäässä juuri Kanada tulisi kysymykseen. Nythän Englanti ostaa valtavasti suurimman osan puutavarastaan Neuvostoliitosta ja pohjoismaista, myöskin Suomesta: Erityisesti harmittaa kanadalaisia, jotka itse ovat kiellettyneet Neuvostoliiton tuotteita ostamasta, se, että Englanti ostaa juuri sieltä niin suuret määrät puutavaraa ja vähemmän samalla aikaa kuin sen omien siirtomaiden vastaavat tuotantoalat saavat kärsiä pulaa. Sentähden onkin Kanadan, Australian ja mui-

ULKOVALTAINEN VIRASTO		
14/147/20	13 84	
4/8.34	10	111
		ASIA
53	504	f.

denkin siirtomaiden taholta äänekäästi vaadittu, että Englanti lopettaisi ostonsa Neuvostoliitosta ja suuntaisi ne etupäässä omiin siirtomaihinsa. Englantilaiseltakin taholta on kuulunut samallaisia ääniä. Varsinkin sanomalehtikuningas loordi Rothermere, joka äskettäin teki matkan Kanadaan, on hyvin tiukassa äänilajissa vaatinut, että Englanti ostaisi 75% puutavarastaan siirtomaistaan.

Vaativukset Neuvostoliiton tuotteiden sulkemisesta Englannin markkinoilta ovat aiheuttaneet sen, että Ottawan konferenssissa on asetettu erityinen ^{alaj} komitea tutkimaan huonojen menettelytapojen (unfair practices) vaikutusta valtakunnan kauppaan.

Mitä tämä komitea tulee ehdottamaan on vielä tuntematonta. Saadun sanomalehtien ennakkotietojen eli oikeammin arvailujen mukaan olisi Englanti haluton kieltäytymään puutavaran ja vehnän ostoistaan Neuvostoliitosta koska sillä on siellä suuria sijoituksia, joita se ei voisi muutoin saada takasin. Todellisuudessa ei mitään virallista ilmoitusta Englannin kannasta ole vielä julkisuuteen annettu, mutta sanomalehdet ovat edelleen tietävinään, että Englanti, suostumatta Neuvostoliiton tuotteiden saartoon, koettaisi tyydyttää siirtomaitaan tullietuisuuksilla tai jonkunlaisella kvotajärjestelmällä, joka ei kokonaan sulkisi Neuvostoliiton tavaroita Englannin markkinoilta vaan asettaisi siirtomaiden tuotteet niiden suhteen edullisempaan asemaan.

Kuten sanottu, ei mitään virallista ilmoitusta Englannin kannasta ole vielä annettu eikä asianomaisissa valmistelevissa komiteoissakaan liene vielä päästy näissä kysymyksissä molemminpuolisia tunnusteluja pitemmälle mistään päätöksistä puhumattakaan. Englannilla on Ottawan konferenssissa käytettävänä paremmat valtit kuin missään muussa aikaisemmassa konferenssissa. Näihin asti ovat Englannin markkinat, maan varsinkin siirtomaita suosivan vapaatullipolitiikan vuoksi, olleet jotakuinkin vapaat siirtomaiden tuotteille, minkä tähden sillä on aikaisemmissa konferensseissa ollut tarjota verrattain vähän sellaisia lisäetuja siirtomailleen, joita nämä eivät olisi jo nauttineet. Nyt on niiden ensitulevan marraskuun 15 päivään mennessä päästävä yhteisymmärrykseen ja sovintoon Englannin kanssa sillä muussa tapauksessa uhkaavat niitäkin sen uudet

tullimääräykset. Toinen valtti, jolla Englanti voi pakottaa siirtomaitaan myönnytyksiin Ottawan konferenssissa, on juuri Neuvostoliiton kauppa. Ei ole luultavaa, että Englanti pelaa nämä valttinsa pöytään jo heti neuvottelujen alkupuolella. Näyttää nyt jo siltä, että se kuuntelee kärsivällisesti siirtomaiden vaatimukset ja koettaa saada niitä itselleen otollisemmiksi huomauttelemalla siirtomailleen miten suuria tullietuisuuksia ne ovat tähän asti saaneet nauttia sen kustannuksella, ja säilyttää mainitut valtit viimeiseksi keinokseen taivuttaakseen siirtomaat haluamiinsa myönnytyksiin.

Montrealissa, heinäkuun 28 päivänä, 1932.

A. J. Jackson
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: F64

ASIA: f.

Montrealissa olevan pääkonsulinviraston rap. no 3.

Pääkonsuli Gallen.

29/7 1932.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

No. 2504/293

RE Raportti NO. 3.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
15/47 l. 10 32		
13/8.32	9	10
53	F64	f.

MONTREAL,
QUE., CANADA

30.7.1932

Ulkoasiainministeriölle
Helsingissä

Montrealin Pääkonsulinvirasto lähettää täten raport-
tinsa NO. 3. Asia: Ottawan Konferenssin tähänastiset vaiheet.

A. J. Jalonen
Pääkonsuli

Montrealissa oleva Pääkonsulinvirasto
Raportti NO. 3

Asia: Ottawan Konferenssi

15/14/2/ae		
13/8.32	11	11
RUKKA	Curio	ADIA
58	564	f

Konferenssin tähänastinen kulku.

Ottawan konferenssi avattiin kuluvaan heinäkuun 21 päivänä suurilla juhlallisuuksilla. Jo ennen konferenssia olivat sanomalehdet molemmin puolin puhuneet innostuneesti koko brittiläisen valtakunnan voimien kokoamisesta taisteluun valtakunnan taloudellisen pulan voittamiseksi ja koko valtakunnan käsittävän taloudellisen yhteisyyden ja yhteisrintaman rakentamiseksi ja viitanneet siihen, että tämän, neljännen osan koko maanpallon kansoista käsittävän jättiläisvaltakunnan taloudellinen elpyminen jo itsestään auttaisi koko maailman elpymistä ja tarjoaisi muillekin hyvän esimerkin siitä, mitä keskinäisellä luottamuksella ja kansainvälistä kauppaa tukahduttavien sulkujen murtamisella saadaan aikaan. Konferenssin avajaispuheet, joista huomattavimmat olivat Kanadan pääministerin Bennettin ja Englannin ent. pääministeri Baldwinin, kävivät samaan suuntaan ja ilmaisivat luottamusta konferenssin onnistumiseen. Viitattuaan siihen, että valtion kontrolleeraama elintaso ja työvoima ja valtiopolitiikan sanelema ja avustama dumpinki, millä sanoillaan puhuja lienee tarkoittanut etupäässä Neuvostoliittoa, sotivat sekä käytännössä että teoriassa brittiläisen valtakunnan vapaata laitoksia vastaan ja edellyttämällä että ryhdytään tehokkaisiin toimenpiteisiin sellaisen väärän kilpailun estämiseksi, ilmoitti Bennett Kanadan olevan valmiin tarjoamaan Englannille seuraavat edut: 1) lisäämään tullivapaiden Englannin tuotteiden lukumäärää, 2) säilyttämään Englannille jo ennen myönnettyt edut, ja 3) auttamaan lisää etuja erinäisille Englannin tuotteille, joita se erityisesti kykenee tuomaan Kanadaan elinvoimaisia kanadalaisia tuotantoyrityksiä vahingoittamatta. Kanadan ilmoitti pääministeri Bennett puolestaan vaativan jo voimassaolevien etujen säilyttä-

mistä ja niiden tehokasta ulottamista niihin muihin luonnontuotteisiin, ja valmisteihin, joita Englanti ostaa.

Sen yksityiskohtaisempia ohjelmia eikä vaatimuksia ei avajaispuheissa esitetty. Bennettin ja Baldwinin puheissa voi kuitenkin jo huomata, että konferenssissa tulisi olemaan ainakin kahdenlaista ilmaa, dominioiden kanta, jota varsinkin Kanada edustaa, ja joka edellyttää Englannilta suuria etuoikeuksia varsinkin siirtomaiden maa-, karja- ja metsätalouden tuotteille säilyttämällä omien varsinaisten teollisuusalojen etuoikeudet, ja Englannin kanta, joka ei, kuten Baldwin viittasikin, voi olla ottamatta huomioon, että Englannin ulkomaankauppa ja pääomasijoitukset eivät rajoitu ainoastaan siirtomaihin, minkätähden Englannin täytyy myönnetyksiä siirtomaille tehdessään ottaa huomioon muutkin maat.

Jo avajaisten jälkeisenä päivänä asetettiin komiteoita valmistelemaan konferenssiin käsiteltäviä asioita. Komiteain työ on kuitenkin supistunut aineistojen ja tilastojen keräämiseen ja tutkimiseen sekä alustaviin periaatteellisiin neuvotteluihin ja maaperän tunnusteluihin, sillä tähän päivään asti ei ainakaan tärkeimmissä kysymyksissä ole miltään taholta esitetty vielä positiivisia yksityiskohtaisia ehdotuksia eikä vaatimuksia. Komitea, joka käsittelee kysymystä puutavara- ja kemiallisessa y.m. teollisuudessa, maataloudessa ^{esintyvin} j.n.e.) nimitysten, mittojen, koneiden, laatikoiden, säiliöiden y.m. standardeista, lienee päässyt työssään hyvään alkuun, samoin komitea, joka käsittelee tulliasiain teknillisiä puolia, arvon määräämistä tullikäsittelyssä j.n.e., mutta rahakysymyskomitea, jonka tehtävänä on valmistaa kysymystä valtakunnan eri osien rahakantojen suhteesta toisiinsa ja mahdollisesti yleisvaltakunnallisesta rahakannasta ja rahatoimesta, ei liene vielä päässyt yksityisiä keskusteluja pitemmälle. Kultaa tuottavien siirtomaiden, Etelä-Afrikan ja Kanadan puolelta kohdannee jyrkkä vastustus kaikkia ehdotuksia, jotka tarkoittavat lupumista kultakannalta.

Lehdet kertoivat jo varmana asiana, että oli päästy yksimielisyyteen viljan, lihan ja meijerituotteiden vientiä Englantiin koskevissa kysymyksissä. Tosiasia lienee, että Kanadan kerrotaan vasta

saaneen valmiiksi oman ehdotuksensa yleispiirteet. Tämänpäiväisten sanomalehtitietojen mukaan tulisi Kanada ehdottamaan: 1) 4 centin tullietua vehnälle, 2) ulkopuolelta valtakunnan tuotavalle lihalle tullia 3-6 senttiä sallimalla kuitenkin Argentinalle jonkunlaisen alennuksen, 3) jonkunlaista Manitoban ja Ontarion maanviljelijöitä suosivaa tullietua ohralle, 4) tullia valtakunnan ulkopuolelta tuotaville meijerituotteille, 4 sentin tullietua dominioille ja jonkunlaista kvootajärjestelmää, joka rajoittaisi tuonnin Tanskasta ja muista maista Englantiin vuoden 1930 määriin, voin tuonti ulkomailta väheneisi sen mukaan noin 20,000 tonnilla vuodessa, 5) jatkuvaa tullietua kannutetuille kalalle, hedelmille Y.m., 6) tullietua puutavaralle ja mahdollisesti jonkunlaista kvootajärjestelmää, joka rajoittaisi Neuvostoliiton kilpailua, 8) tullietuja erinäisille teollisuustuotteille.

Konferenssi työskentelee ainakin toistaiseksi suljettujen ovien takana. Sanomalehtiä varten on järjestetty tiedonantotoimisto, jonka tehtävänä on antaa lehdille ne tiedot, mitkä halutaan julkisuuteen päästää, mutta toistaiseksi ovat tiedot olleet hyvin niukat. Edustajat on velvoitettu olemaan ilmaisematta mitään. Konferenssia varten valmistettua aineistoa ei jaeta ulkopuolelle. Tarkkaajilla ja muilla lobbyisteilla, joita on ollut runsaasti, vakuutetaan olevan hyvin vähän tilaisuutta päästä edes asiain kulkua seuraamaan, vielä vähemmän siihen vaikuttamaan. Voi olla hyväkin sellainen salaperäisyys asioiden ollessa vasta valmisteluasteillaan, sillä on varmaa, että jokainen, vaikkapa vaan valmistelevasti esitetty ehdotus aiheuttaisi julkisuuteen saatetuna ankaraa sanomalehtiarvostelua ja yrityksiä sekaantua asian kulkuun. Seurauksena tästä salaperäisyydestä on kumminkin on ollut se, että sanomalehdet ovat tietojen puutteessa olleet tietävinään yhtenä päivänä yhtä, toisena toista, ja kertoneet varmoina asioina sellaista, mikä todellisuudessa ei ole päässyt valmistavia keskusteluja ja maaperän tunnusteluja pitemmälle. On sentähden ollut syytä suhtautua varovasti täkäläisten sanomalehtien enemmän niiden toiveita kuin todellisuutta vastaaviin uutisiin. Ne ovat näihin asti olleet hyvin toivehikkaita ja Kanadalle suuriakin etuja ennustavia.

Juuri se seikka, että Kanadan lehtien uutiset ovat tähän saakka olleet siirtomaille ja varsinkin Kanadalle hyvin suosiollisia sekä se seikka, että Englannin kannasta on puuttunut varmoja uutisia, on pannut epäilemään, että Englanti ei liene noin vaan helposti antanut perään ja että mitään varmoja, positiivisia tuloksia saavutettukaan komiteoissa ja että mitään päätöksiä ei ole vielä tehty. Että tämä arvelu on ollut oikea, käy selville siitä, että Englanti on nyt vasta, perehdyttyään alustavissa keskusteluissa siirtomaiden vaatimuksiin, sangen suorin sanoin ilmaissut periaatteellisen kantansa konferenssin tehtäviin ja siirtomaiden vaatimuksiin nähden. Englannin (edustan) johtaja Baldwin saattoi nimittäin eilen julkisuuteen sangen laajan selostuksen Englannin suhtautumisesta erinäisiin konferenssin käsiteltäviin kysymyksiin.

Vastapainoksi siirtomaiden valtiomiesten lausunnoille, että siirtomaat ja varsinkin Kanada, olisivat monet vuodet myöntäneet Englannille arvokkaita tullietuisuuksia, mutta eivät ole saaneet siltä vastikkeeksi riittäviä etuja, alleviivasi Baldwin selostuksessaan niitä tullietuja, joita siirtomaat ovat saaneet Englannilta nauttia. Hän osoitti tilastoilla, että Englantiin tuotiin v. 1930 tavaraa dominoista 212 milj. punnan ja muista siirtomaista 47 milj. punnan arvosta (kultaa ja jalokiviä lukuunottamatta), ja muista maista 698 milj. punnan arvosta. Samana vuonna tuotiin dominioihin tavaraa Englannista lähes 263 milj. punnan, muista alusmaista 64 milj. punnan ja muista maista lähes 346 milj. punnan arvosta. Englannin ja dominioiden, India mukaanluettuna, välinen kauppatase oli mainittuna vuonna seuraava: Englannin tuonti dominioista teki, kultaa, hopeaa, sekä kulta- ja hopearaha mukaan laskien, 315,800,000 puntaa ja vieni niihin 220,100,000 puntaa, joten dominioiden vienti Englantiin oli 99,700,000 puntaa suurempi kuin tuonti Englannista. Dominiot ovat myös saaneet nauttia suurta tullivapautta, noin 90% Englantiin tuomistaan tavaroista. Tällä tilastolla tahtoi Englannin edusto luonnollisesti kumota sen väitteen, että dominioita olisi pidetty lapsipuolen asemassa.

Mitä Englannin kantaan tullietuoikeuksiin nähden tulee, lausutaan selostuksessa seuraavaa: "Ollakseen todelliseksi avustukseksi ei etuoikeuksia varaavat tullimaksut saa olla niin suuret, että ne vaka-

vammin rajoittasivat maahantuontia ja Englanti tahtoisi lausua dominioille kehoituksen, että kannettavat tullimaksut olisi niin asteikaitava, että ne jättäisivät Englannille kohtuullisen mahdollisuuden tasaväkiseen kilpailuun ja että Englannin tuotteille suojelustarkoituksessa määrättäviä tulleja ei asetettaisi korkeammiksi kuin mitä on välttämätöntä kunnollisen mahdollisuuden takaamiseksi kohtuullisen elinvoimaisille teollisuusaloille dominioissa".

Etupäässä Kanadalle ja Australialle, joissa suurin osa dominioiden Englannin kanssa kilpailevista teollisuuslaitoksista sijaitsevat, lienevät tarkoitetut myös seuraavat sanat ent. pääministeri Baldwinin selostuksessa: "Englannin edusto tahtoisi myös alleviivata edistajatovereilleen sitä seikkaa, että Englanti on niin suuri teollisuusmaa, että sen kansan elämälle ja olemassaololle on välttämätöntä, että se löytää markkinoita tuotteilleen ja että sen ulosviennistä menee enemmän kuin toinen puoli ulkomaihin".

Edelläolevat sanat ovat selvä viittaus siihen, että jos dominiot eivät myönnä Englannin ulosvientä lisääviä etuja, täytyy sen etsiä niitä muista maista.

Tämä Englannin eduston julkaisema selostus osoittaa, kuten sanottu, että asioiden käsittely konferenssissa ei ole vielä päässyt kovinkaan pitkälle ja että mihinkään tuloksiin ei ole vielä päästy. Kuten puutavarakysymystä koskevassa raportissa on jo osoitettu, on Englannilla tässä konferenssissa kädessään kaksi hyvää valttia; uusien tullimääräystensä soveluttaminen alusmaihinsa jos ne eivät taivu yhteisymmärrykseen, ja viljan ja puutavaran ostot Neuvostoliitosta. On luultavaa, että dominiot katsovat olevan ^{sa} pakotettuja vielä tarkistamaan vaatimuksiaan.

Englannin edelläkosketeltu selostus on herättänyt täällä melkoisen myrskyn. Se ei ole suinkaan dominioiden edustajien mieleen. Tšekäläiset lehdet väittävät sitä yksipuoleiseksi sikäli, että siinä ei ole otettu huomioon Englannin dominioihin tekemiä suuria sijoituksia, joiden korot näiden täytyy suorittaa tuotteillaan. Kaikki lehdet myöntävät selostuksen saattaneen konferenssin kriitilliseen vaiheeseen, enä nustavatpa jotkut konferenssin raukeamistakin sen tähden. Joka tapauksessa pitää konferenssi ensi maanantaina, s. t. s. elok. 1 pnä, lomaa arvattavasti antaakseen selostuksen kuumentaman kattilan jonkunverran jäähtyä.

Montrealissa heinäkuun 29 pnä 1932

A. J. Jalkanen
pääkonsuli

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

12/10/32

ULKOASIAINMINISTERIÖN		AKSELI RAUANHEIMO
N:o 83/1919		KD: 102
30/11.22		3 - 11/11
RYHMÄ	U. nro	ALIA
52	F64	f

No. *3525/416*
RE **Raportti NO. 4.**

MONTREAL *(10?)*
QUE., CANADA
17.10.1932

Leima;
17/11 '32

Ind. v. m. i.
Pyöri Kl.
S. P. J. Kl.
5712-32
Ed
Ed

Ulkoasiainministeriölle
Helsingissä

**Pääkonsulinvirasto lähettää ohellisena Kanadan
rahaolitiikkaa koskevan raporttinsa.**

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli

17/3 1922

Raportti NO. 4

Montrealissa 14 p:nä marraskuuta 1932

Asia: KANADAN RAHAPOLITIIKKA

Kuten muistettanee asettui Kanada eräiden muiden dominioiden kanssa jyrkästi vastustamaan kaikkea sellaista rahapolitiikkaa, joka olisi merkinnyt kultakannalta luopumista. Nyt näyttää kuitenkin siltä, että Kanada aikoo käytännössä ryhtyä harjoittamaan inflationipolitiikkaa. Muutama päivä sitte ilmoitti Pääministeri Bennett, että Kanadan hallitus on saanut Kanadan pankeilta 35 milj. dollarin lainan kahdeksi vuodeksi 4 prosenttin korolla siten, että Kanadan hallitus antaa pankeille rahaston velkakirjoja, jotka pankit heti rediskonttaavat liittovaltion rahastossa Ottawassa ja saavat niistä Dominionin nootteja eli maksuosoitteita täyteen määrään, joita pankit saavat käyttää setelikatteena täydestä ja laskea liikkeelle vastaavan määrän seteleitä tahi antaa luottoa. Täten lisääntyy pankkien setelinantooikeus noin 12,2 prosentilla.

Pääministeri Bennettin ilmoituksen mukaan on tämän toimenpiteen tarkoituksena liike-elämän elpymisen avustamiseksi helpottaa rahan saantia samaan tapaan kuin mitä Yhdysvalloissa ja Englannissa on jo tehty. Kun Kanadassa ei ole mitään keskuspankkia kuten Englannissa eikä mitään reservipankkia kuten Yhdysvalloissa, on Kanadan täytynyt turvautua Kanadan rahalain säätämään menettelyyn, joka tosin teknillisesti mutta ei asiaallisesti eroaa Englannissa ja Yhdysvalloissa noudatetusta menettelystä.

Pääministeri Bennett tosin vakuuttaa, että toimenpiteen tarkoituksena ei ole luopua Kanadan noudattamasta terveen rahan politiikasta ja että sen pitemmälle menevät toimenpiteet eivät ole tarpeellisia. Rahamaafima on kuitenkin näyttänyt käsittäneen asian toisin. Niin pian kuin New Yorkin Wall-katu sai ennakkotietoja kysymyksessä olevasta toimenpiteestä, tulkitsi se sen tarkoittavan Kanadan dollarin inflatiota ja seurauksena oli, että Kanadan dollarin arvo laski marraskuun alkupuolella ja varsinkin marraskuun 7 p:nä huomattavasti New Yorkissa. Kanadan dollari joka oli ollut vielä lokak. 25 p:nä 91 $\frac{3}{8}$ Yhdysvaltain senttiä ja pysy-

tellyt marraskuun alkupäivinä 90,5 sentin seuduissa, laskeutui marraskuun 4 pnä 89 1/4 senttiin ja marraskuun 7 pnä 87 1/8 senttiin. Sen jälkeen on se hieman kohonnut, mutta oli t.k. 14 pnä 88,5 senttiä. Englannin punta on valtavasti kohonnut ollen lokakuun 25 pnä 3,61 3/8, marraskuun 4 pnä 3,69 1/16 ja marraskuun 7 pnä 3,80 3/8 ja 14 pnä 3,77 senttiä.

Ei näytä mahdottomalta, että Kanada tulee, toistaiseksi arvatavasti kultakannalta luopumatta pyrkimään määrätietoisesti alentamaan dollarinsa arvoa. Ottawan konferenssin sopimuksesta Englannin kanssa on sille sangen vähän käytännöllistä hyötyä, jos sen korkeampi rahakanta nielisi puntia Kanadan dollareiksi vaihdettaessa kaikki tahi suurimman osan niistä tullieduista, mitä Englanti sille myöntää. Torontossa ilmestyvä The Financial Post on jo julkaissut erään Montrealilaisen pörssivälitysliikkeen selostuksen niistä eduista, mitä Kanada voisi saada dollarinsa arvon alenemisesta. Mainitussa selostuksessa lasketaan, että Kanadalle merkitseisi vehnänsadossa noin 73 milj. dollarin voittoa, jos Kanadan dollari laskeutuisi, Yhdysvaltain dollariin nähden, nykyisestä kurssistaan punnan tasalle. Sanomalehtipaperiteollisuus voittaisi niinikään huomattavasti, jos Kanadan dollari laskeutuisi punnan tasalle. huolimatta siitä, että paperiteollisuus joutuisik~~in~~an veloistaan Yhdysvalloille maksamaan kalliimpia Yhdysvaltain dollareita. Samalla tavalla lasketaan, että rauta- ja terästeollisuus hyötyisi, samoin kaivosteollisuus, samoin eräät muut teollisuuden haarat. Toiset hyötyisivät siten vilkkaantuvasta liikkeestä. Kutomateollisuus ja ne muut teollisuuden haarat, jotka kilpailevat Englannin teollisuuden kanssa, hyötyisivät taas sen kautta, että Kanadan dollariin nähden kalliimpi punta vaikeuttaisi Englannin teollisuustuotteiden maahan tuontia ja helpottaisi kilpailua niiden kanssa.

Sekä The Financial Post että Montrealissa ilmestyvä The Financial Times tunnustavat toimenpiteen inflationiluonteeseen, samoin muut sanomalehdet, jotka eivät ainakaan toistaiseksi näytä asettuvan sen suhteen arvostelevalle kannalle.

Toistaiseksi ei ole tunnettua tuleeko inflatiopolitiikka jatkumaan ja missä muodossa.

Montrealissa, marraskuun 15 p., 1932

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen

Pääkonsuli

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

No. 3649.1432

RE Kanadan Tilastollinen Yleiskatsaus
Raportti NO.5

Kanpp v. rapf

88/1920 KAS 02
15/12.02 3 - 12.01
53 F64 f.

MONTREAL,
QUE., CANADA
1.12.1932

Ulkoasiainministeriö
Helsingissä

Pääkonsulinvirasto ilmoittaa kunnioittaen lähettäneensä tänään Ulkoasiainministeriölle yllämainitun raporttinsa NO. 5.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli

S. Vyy
S. P. K. K.
K. K. K.
S. T. L.
Maan. S. K. L.
S. Tuulimä. C.

22/12. - 22
[Signature]

K A N A D A

TILASTOLLINEN YLEISKATSAUS

	Sivu
<u>Pinta-ala</u>	1
<u>Väkiluku</u>	2
<u>Hallinto</u>	2
<u>Luonnonrikkaukset</u>	3
<u>Maatalous</u>	
<u>Maanviljelys</u>	4
<u>Karjatalous</u>	6
<u>Metsätalous</u>	7
<u>Turkismetsästys</u>	8
<u>Kalastus</u>	8
<u>Kaivosteollisuus ja Mineraalien Tuotanto</u>	9
<u>Teollisuus</u>	10
<u>Ulkomaankauppa</u>	14
<u>Matkailijaliike</u>	20
<u>Kanadan Maksutase</u>	20
<u>Rautatiet</u>	22
<u>Sähkörauta - ja -raitiotiet</u>	25
<u>Maantiet</u>	25
<u>Moottoriajoneuvot</u>	25
<u>Lentoliike</u>	25
<u>Kanavat</u>	25
<u>Laivaliikenne</u>	26
<u>Lennätinlaitos</u>	26
<u>Puhelinlaitos</u>	26
<u>Postilaitos</u>	27
<u>Kanadan Raha-asiat</u>	27
<u>Liittovaltion</u>	27
<u>Maakuntain</u>	29
<u>Kuntain</u>	30
<u>Kansallisvarallisuus</u>	30
<u>Kanadan Sijoitukset Ulkomaille ja</u>	
<u>Ulkomaiden Sijoitukset Kanadaan</u>	31
<u>Rahalaitos</u>	32
<u>Yksityispankit</u>	32
<u>Säästöpankit</u>	33

KANADA

Kanadaa ovat monet tottuneet pitämään vain yhtenä Englannin kaukaisista alusmaista, jonkunlaisena etupäässä raaka-aineita tuottavana, harvaanasuttuna erämaana. Todellisuudessa kuuluu se nykyään jo maailman tärkeimpiin taloudellisiin tekijöihin ja johtaviin maihin maailman tuotannon ja ulkomaankaupan alalla. Nimellisesti puuttuu siltä tosin itsenäisen valtakunnan asema, mutta tosiasiallisesti se on itsenäinen maa, jolla on yhteinen kuningas Englannin ja Brittein valtakunnan muiden osien kanssa, jota yhdistää niihin enemmän yhteisen edun politiikka ja traditionit kuin mitkään muodolliset ja pakolliset siteet.

Valaistukseksi ja selvitykseksi siitä, että Kanadalla on tärkeä asema ei ainoastaan Brittein valtakunnan vaan koko maailmankin taloudellisessa elämässä ja että ei riippunut vain sattumasta että se joutui näyttelemään niin huomattavaa osaa Ottawan konferenssissa, lienee paikallaan esittää erinäisiä vaikkapa hajanaisiakin, viralliseen tilastoon perustuvia tietoja, jotka ovat omiaan antamaan jonkunlaisen yleiskäsityksen Kanadasta.

Pinta-ala.

Jo Kanadan pinta-ala on kunnioitusta herättävä. Järvi-alueineen on se 3,690,043 neliö-mailia (9,557,000 neliökilom.) ja ilman niitä 3,510,008 neliömailia (9,091,000 neliökilom.). Vertailun vuoksi mainittakoon, että Yhdysvaltain pinta-ala kaikkine alueineen on 3,743,529, koko Euroopan 3,776,700 ja koko Brittein valtakunnan 13,491,977 neliömailia. Suuren osan eli 1,463,563 neliömailia Kanadan pinta-alasta muodostavat kuitenkin Yukonin ja pohjois-lännen territoriat asumattomat, Jäämereen ulottuvat, mihinkään maakuntaan kuulumattomat alueet. Jäännös 2,046,445 neliömailia (5,301,192 neliökilom.) kuuluu Kanadan yhdeksälle maakunnalle, ja on siitä 220,000 neliömailia asutettua ja 340,000 neliömailia asutuskelpoista maata. Metsä^{aluit}mailia on Kanadassa kaikkiaan 1,151,454 neliömailia, siitä 311,234 myytäväksi kelpavaa metsää, 554,646 nuorta metsää ja loput 285,547 luoksepääsemättömiä ja kannatta-

mattomia metsämaita.

Suurin Kanadan maakunnista on Quebec, 594,464 neliömailia. Siihen sisältyy myös suurin osa Labradorin niemimaata. Pienin maakunnista on Prinssi Edwardin maa, 2,184 neliömailia. Newfoundland, joka omistaa myös Labradorin niemimaan itäisen rannikon, ei kuulu Kanadaan.

Väkiluku.

Kanadan väkiluku on vuoden 1931 tilaston mukaan 10,376,786 henkeä (v. 1911 - 7,206,647, v. 1921 - 8,787,949). Maakunnista on väkirikkain Ontario 3,431,683 ja sen jälkeen Quebec 2,874,255 asukkaalla. Väestö jakaantuu sekä kansallisuuteen että uskontoon näiden kahteen suureen ryhmään, mikä jakaantuminen kuvastuu voimakkaana tekijänä sekä poliittisessa että yhteiskunnallisessa elämässä. Varsinkin Quebecin maakunnassa on paljon Kanadan ranskalaisia, joiden kielellä on, englannin kielen ohella, virallinen asema, ei ainoastaan Quebecin maakunnassa vaan myös liittohallituksessa Ottawassa ja joilla on oma ranskankielinen kouluhallituksensa ja yliopistonsa. Quebecin maakunnassa ovat he suurena enemmistönä. Kuinka paljon Kanadassa on ranskalaisia ei käy selville varsinaisesta väestötilastosta, mutta voitane sanoa, että Kanadan 4,098,547 roomankatolilaisista, joista 2,458,285 asuu Quebecin maakunnassa, muodostavat ranskalaiset suurimman osan. Quebecin maakunta muodostaa Kanadan liberaalisen puolueen vankimman varustuksen.

Kaupunkilaisväestö on Kanadassakin lisääntynyt nopeammin kuin maaseutuväestö. V. 1891 asui maaseuduilla 3,296,141 henkeä ja kaupungeissa ainoastaan 1,537,098, mutta 1931 oli kaupunkien asukasmäärä jo 5,572,058 ja maaseudun ainoastaan 4,802,138. Suurimmat kaupungit ovat: Montreal, Que., 818,577 (Suur-Montrealissa on jo yli 1 milj.), Toronto, Ont., 631,207, Vancouver, B.C., 246,593, Winnipeg, Man., 218,785, Hamilton, Ont., 155,547, Quebec, Que., 130,594 ja Ottawa, Ont., 126,872 asukasta.

Hallinto.

Kanada on jaettu 9 maakuntaan, jotka muodostavat liittovaltion eli dominionin. Sen hallituksessa edustaa kuningasta kuninkaan Kanadan hallituksen neuvosta nimittämä kenraalikuvernööri. Toimeenpaneva valta kuuluu todellisuudessa ministeriölle, joka on vastuunalainen eduskunnalle. "akiasäätävä valta kuuluu parlamentille, jonka muodostavat, paitsi kenraali

kuvernööri, senaatti, jonka jäsenet nimittää elinkaudeksi, määrätyn luvun kustakin maakunnasta, kenraalikuvernöörin ministeriön neuvosto, ja edustaainhuone, jonka jäsenet valitaan yleisellä äänioikeudella, kymmenvuosittain pidettävän yleisen väenlaskun mukaan vahvistettava lukumäärä kustakin maakunnasta.

Kullakin maakunnalla on laaja itsehallinto. Niiden hallitus on järjestetty samoin kuin liittovaltionkin sillä eroituksella, että kuningasta edustaa niissä kenraalikuvernöörin liittohallituksen neuvosta nimittämä luutnanttikuvernööri, ja että maakuntain lainsäätäjäkunnat ovat yksikamarisia paitsi Quebecissä, jossa se on kaksikamari-nen. Niilläkin on jokaisella oma parlamentaarinen ministeriönsä.

LUONNONRIKKAUDET :

Tuotanto ja Kauppa.

Vaikka Kanadan väkiluku ei olekaan suuri, ainoastaan noin kolmenkertainen Suomeen verraten, on maa, kuten sanottu, johtavia maita maailman tuotannon ja kaupan alalla. V. 1913 oli Kanada maailman eri maista vielä kahdeksannella sijalla maahantuontiin nähden, v. 1932 oli se kohonnut viidenneksi. Ulosvientiin nähden oli se 1913 vielä kymmen-nellä sijalla, mutta 1931 oli se jo kuudennella, olipa 1929 ollut jo viidennelläkin, minkä sijan menetti kuitenkin sen jälkeen brittiläiselle Indianille. Tuonnin ja viennin yhteismäärään nähden oli se 1913 yhdeksännellä, mutta 1931 jo viidennellä sijalla (tuonti \$ 989 milj., vienti 8859 milj., yht. 1874,9 milj.) Ensimmäisellä sijalla oli Eng-lanti (7,438.3 milj.), toisella Yhdysvallat (6,781.3 milj.), kolmanalla Saksa (5,167.7 milj.) ja neljännellä Ranska (3,740.3 milj.).

Etta Kanada pienestä väki luvustaan huolimatta on voinut kohota maailman johtavain maiden joukkoon tuotannon ja kaupan alalla, riippuu etupäässä niistä suurista luonnonrikkauksista ja mahdolli-suuksista, joita sen laajat alueet ovat tarjonneet maatalouden, teolli-suuden ja kaupan käytettäväksi. Jo edellä on mainittu miten laajoja metsäalueita Kanadalla on ollut käytettävänä ja miten vaitavia alueita se jo on avannut maanviljelykselle ja karjataloudelle. Näiden lisäksi on Kanadalla ollut erinomaiset kalavedet, mainiot turkismet-sästymaat ja ehtymättömät mineraalirikkaudet, joiden tuotanto nousi 1931 lähes 227.5 milj. dollariin. Seuraavassa esitetaan erinaisia

136,391,000 bushelliin (1928). Hinta bushelliin 20 senttiä (1930)

70 senttiin (1924). Sadon kokonaisarvo \$64,193,000:sta viralliseen tilastoon perustuvia tietoja Kanadan taloudellisen elämän ja tuotannon eri aloilta.

MAATALOUS

Maanviljelys

Maatalousomaisuuden arvo

V. 1931 arvioitiin maataloutta palvelevan omaisuuden brutto/seuraavasti:

Maiden arvo	milj. \$3,316.0
Rakennusten arvo	" \$1,382.7
Koneiston ja työkalujen arvo	" \$665.2
Kotieläinten arvo	" \$513.4
Turkiskasvatukseen käytettyjen eläinten arvo	" \$13.0
Maataloustuotteiden arvo	" \$880.3

Yhteensä milj. \$6,770.6

V. 1931 oli Kanadassa viljan, heinän, pellavan, juurikasvien y.m. viljelyksessä yhteensä 57,964,000 acra (23,458,000 ha) ja oli sen vuoden sadon yhteinen arvo \$425,065,100.

Viimeisten kymmenen vuoden (1922-1932) ajalla ovat tärkein päin viljalajien kylvöalat, sadot ja hinnat vaihdelleet seuraavasti:

Vehnä. Kylvöala vaihdellut 20,790,000 acresta (1925) 26,115,000 acraan (1931). Sato acra kohti 11.6 bushelista (1931) 23.5 busheliin (1928). Kokonaissato 566,726,000 bushelista (1928) 262,097,000 busheliin (1924). Hinta bushelilta 38 sentistä (1931) \$1.23:iin (1925). Sadon kokonaisarvo \$487,736,000:sta \$117,080,000 (1931).

Kaura. Kylvöala vaihdellut 12,479,000 acresta (1929) 14,541,000 acraan (1922). Sato acra kohti 22,7 bushelista 39.3 busheliin (1923). Kokonaissato 563,998,000 bushelista 282,838,000 busheliin (1929). Hinta bushelilta 24 sentistä (1931) 59 senttiin (1929). Sadon kokonaisarvo \$225,879,000:sta \$77,970,000:iin (1931).

Ohra. Kylvöala vaihdellut 2,600,000 acresta (1922) 5,926,000 acraan (1929). Sato acralta 17.3 bushelista (1929) 27.9 busheliin (1928). Kokonaissato 67,383,000 bushelista (1931) 136,391,000 busheliin (1928). Hinta bushelilta 20 sentistä (1930)

70 senttiin (1924). Sadon kokonaisuusarvo \$64,193,00:stä
17,465,00:iin (1931).

Ruis. Kylvöala vaihdellut 2,105,000 acresta (1922) 643,000
acreen (1925). Sato acrelta 6,8 bushelilta 20,9 busheliin. Kokonais -
sato 32,373,000 bushelista (1922) 5,322,000 busheliin (1931). Hinta
bushelilta 20 sentistä (1930) 99 senttiin (1924). Sadon kokonaisuus-
arvo \$18,703,000:sta (1922) \$1,476,000:iin (1931).

Tattari. Kylvöala vaihdellut 323,000 acresta (1931)
516,000 acreen (1929). Sato acrelta 20,3:sta (1929) 25,8:aan (1924).
Kokonaissato 6,650,000 bushelista (1931) 11,412,000 busheliin
(1925). Hinta bushelilta 50 sentistä (1931) 94 senttiin (1929). Sadon
kokonaisuusarvo \$3,299,000:sta (1931) \$10,149,000:iin (1924).

Pellavansiemen. Kylvöala vaihdellut 378,000 acresta (1928)
1,277,000 acreen (1924). Sato acrelta 4,1 bushelista (1931) 11,3
busheliin (1923). Kokonaissato 2,060,000 bushelista (1929) 9,695,000
busheliin (1924). Hinta 79 sentistä bushelilta (1931) \$2,38:iin (1929).
Sadon kokonaisarvo \$2,025,000:sta (1931) \$18,849,000:iin (1924).

Peruna. Kylvöala vaihdellut 522,000 acresta (1925)
684,000 acreen (1922). Hinta 43 sentistä 100 naulalta (1931) \$2,06:iin
(1925). Sadon kokonaisuusarvo \$22,359,000:sta \$82,860,000:iin (1925).

Heinä ja apilas. Kylvöala vaihdellut 8,532,000 acresta
(1931) 10,618,000 acreen (1930). Kokonaissato 13,960,000 tonnista
(1931) 17,370,000 tonniin (1927). Hinta tonnilta \$7,62:sta (1931)
\$13,46:iin (1922). Sadon kokonaisuusarvo \$106,343,000:sta (1931)
\$194,950,000:iin (1922).

Alfalfa. Kylvöala vaihdellut 306,000 acresta (1922)
910,000 acreen (1927). Kokonaisuussato 806,000 tonnista (1922)
2,157,000 tonniin (1927). Hinta tonnilta \$10,37:sta (1931) \$13,30:iin
(1926). Sadon kokonaisuusarvo \$10,295,000:sta (1922) \$27,414,000
(1926).

Alfa ja silppuainekset	\$183,927,000	\$207,317,000	\$ 95,748,000
Villaa	\$ 4,408,000	\$ 4,470,000	\$ 1,644,000
Maiterituotteita	\$294,874,000	\$291,748,000	\$237,928,000
Kananhoidon tuotteita	\$ 97,827,000	\$107,664,000	\$ 65,178,000
Turkkikoita	\$ 4,798,000	\$ 6,791,000	\$ 4,000,000
Muna ja	\$ 2,337,000	\$ 2,806,000	\$ 2,088,000
<u>Yhteensä</u>	<u>788,531,000</u>	<u>\$820,791,000</u>	<u>\$405,588,000</u>

Maanviljelystuotteiden kokonaisbruttoarvo on vuosina 1927, 1929 ja 1931 ollut seuraava:

	1927	1929	1931
Viljat ja heinä	\$1,173,133,000	\$948,981,000	\$425,065,000
Hedelmät ja vihannekset	46,027,000	46,398,000	36,234,000
Vaahterasokeri & siirappi	4,935,000	6,119,000	3,538,000
Tupakka	9,112,000	6,276,000	7,178,000
Pellavan kuidut	321,000	393,000	179,000
Apilaan ja heinänsiemenet	3,841,000	2,123,000	1,497,000
Yhteensä	\$1,236,369,000	\$1,010,290,000	\$473,691,000

KARJATALOUS

Kotieläinten lukumäärä ja arvo oli vuosina 1928 ja 1931 seuraava:

	1928	Arvo	1931	Arvo
Hevosia	3,376,487	\$235,971,000	3,128,996	\$155,908,000
Lypsykarjaa	3,684,766	\$273,817,000	3,513,000	\$150,090,000
Muuta karjaa	5,139,866	\$239,713,000	4,478,000	\$110,933,000
Lämpäitä	3,635,923	\$36,118,000	3,608,000	\$18,596,000
Sikoja	4,381,725	\$71,111,000	4,716,720	\$32,773,000
Siipikarjaa	59,932,963	\$62,609,000	65,468,000	\$45,138,000
Arvo yhteensä		\$919,339,000		\$513,438,000

Karjatalouden tuotanto.

Karja- ja kotieläintalouden kokonaisbruttotuotanto oli vuosina 1927, 1929 ja 1931 seuraava:

	1927	1929	1931
Liha- ja siitoselihat	\$183,927,000	\$207,317,000	\$95,748,000
Villaa	\$4,408,000	\$4,470,000	" 1,644,000
Meijerituotteita	\$294,874,000	\$291,743,000	\$237,922,000
Kananhoidon tuotteita	\$97,937,000	\$107,664,000	\$65,178,000
Turkiksia	\$4,798,000	\$6,791,000	\$4,000,000
Hunajaa	\$2,937,000	\$2,806,000	\$2,058,000
Yhteensä	\$588,881,000	\$620,791,000	\$406,550,000

Meijerivoita tuotti Kanada

1928 168,027,039 naulaa, arvo \$64,702,538
 1930 185,751,061 naulaa, arvo \$56,670,504

Tehdasjuustoa valmistettiin:

1928 114,584,286 naulaa, arvo \$30,494,463
 1930 119,105,203 naulaa, arvo \$18,089,870

Maatalouden kokonaisbruttotuotanto oli

1927 \$1,825,950,000
 1928 \$1,631,061,000
 1931 \$ 880,241,000

METSÄTALOUS

Vuosina 1928 ja 1929 otettiin Kanadan metsistä seuraavat

määrät puutavaraa:

1928 2,988,038,430 kuintiaalk., arvo \$212,950,799
 1929 3,090,614,647 " " \$219,570,129

Sanotusta puutavarasta oli

	1928	1929
tukkia	\$76,431,481:n	\$79,278,543:n arvosta
paperipuuta	74,848,077:n	\$76,120,063:n "
polttopuuta	41,164,270:n	\$41,764,507:n "

Loput olivat ratapölkkyjä, parruja, pylväitä y.m.

PUU - ja PAPERITEOLLISUUS

V. 1929 valmistettiin

Leutatavaraa \$113,349,886:n arvosta
 Histoja (lath) \$ 2,860,799:n "
 Kattopapereita \$ 9,423,363:n "
 Paperia \$192,989,252:n "
 Paperimassaa \$ 129,033,154:n "

Maasta vietiin samana vuonna

tukkeja \$ 8,524,079:n arvosta
 paperimassaa \$43,367,984:n "
 paperipuuta \$13,314,738:n "

\$171,923,343, kohosi v. 1929 \$310,350,346:iin, ja 1931 127,456,360:iin.

SAHATUN TAVARAN, PAPERIN JA PAPERIMASSAN TUOTANTO VV. 1928 JA 1930

Metallisia mineraaleja	Maara	Arvo
Lauttavaraa	1928- 4,337,253 M. J.	\$103,590,055
Sulfa	1930- 3,989,421 " "	\$ 87,710,957
Listoja	1928- 1,138,417 M. "	\$ 4,802,616
Nikkelia	1930- 7,398,254 " "	\$ 1,154,593
Kattopareita	1928- 2,365,994 " "	\$ 10,321,341
Vinkkiä	1930- 1,914,836 " "	\$ 5,388,837

Paperimassaa

Mekaanista	1928- 2,127,699 tonn.	\$ 47,549,324
	1930- 2,283,130 "	\$ 48,317,494
Kemiall.	1928- 1,382,755 "	\$ 72,500,188
	1930- 1,265,057 "	\$ 63,156,351

Paperia

Sanomaleht.	1928- 2,414,393 "	\$144,146,632
	1930- 2,497,952 "	\$136,181,883
Huuta paper.	1928- 434,806 "	\$ 40,315,724
	1930- 428,835 "	\$ 37,444,500

TURKISMETSÄSTYS

Turkismetsästys tuotti		
1928-29	5,150,328 nahkaa, arvo	\$18,745,473
1929-30	3,798,444 " "	\$12,158,376

KALASTUS

Kalastuksen tuotanto oli Kanadassa korkeimmillaan 1918, jolloin sen arvo oli \$60,259,744. Sen jälkeen on se vaihdellut \$34,931,935:sta 1921 \$56,508,479:iin 1919. V. 1926 teki se \$56,360,633, 1928 \$55,050,973 ja v. 1930 \$47,804,216. Tärkein kalalaji on lohi.

KAIVOSTEOLLISUUS JA MINERAALIEN TUOTANTO

Mineraalien tuotanto, joka 1891 oli ollut vain \$18,976,616, v. 1901 \$65,797,911, 1911 \$103,220,994 ja v. 1921 \$171,923,342, kohosi v. 1929 \$310,850,246:iin, ja 1931 \$227,456,365:iin.

Vuonna 1930 oli tuotanto

Metallisia mineraaleja:

Kuparia	303,478,356 naulaa,	arvo	\$37,948,359
Kultaa	2,102,068 unssia	"	\$43,453,601
Lyijyä	332,894,163 naulaa,	"	\$13,102,635
Nikkeliä	103,768,857 "	"	\$24,455,133
Hopeaa	26,443,823 unssia	"	\$10,089,376
Sinkkiä	~~9,635,166~~ ^{267,643,505} naulaa,	"	\$ 9,635,166
Arsenikkia, kad- miumia, kobaltia, platinaa, palla- dumia y.m. vo		"	\$ 4,059,494
Yhteensä			\$142,743,764

Ei-metalleja

Hiiltä	14,881,324 tonn.	arvo	\$52,849,748
Luonn. kaasua	29,376,919 kuut. j.	"	\$10,289,985
Petroolia	1,522,220 tynn.	"	\$ 5,033,820
Asbestoa	1,242,114 tonn.	"	\$ 8,390,163
Kipsiä	1,070,986 "	"	\$ 2,818,788
Suolaa	271,695 "	"	\$ 1,694,631
Muita		"	\$ 2,325,214
Yhteensä			\$85,402,349

Savi- y.m. tuotteita

Tiiliä, eri lajeja	323,636 tuhatta,	arvo	\$ 5,759,406
Johtoputkia	1,721,815 "	"	\$ 1,721,815
Sementtiä	11,032,538 tynn.	"	\$17,713,067
Kalkkia	490,802 tonn.	"	\$ 4,038,698
Hiekkaa & soraa	28,547,511 "	"	\$ 8,344,913
Kivien	9,994,506 "	"	\$13,034,209
Muita		"	\$ 3,115,357
Yhteensä			\$53,727,465

Kaivos- ja mineraaliteollisuuden tuotanto 1930

bruttoarvo (netto yhteensä) raaka-aineet \$279,873,578

Käintuotteita tuottavia:

- 1) 4341 2) \$233,334,978 3) 57,687 4) \$55,864,398
- 5) \$417,340,878

TEOLLISUUS

Teollisuuslaitosten lukumäärä, pääoma y.m.

Lukumäärä

- 1) V. 1870 oli Kanadassa 41,259 teollisuuslaitosta.
- 2) yhteenlaskettu pääoma teki \$77,964,023
- 3) työläisten lukumäärä 187,942
- 4) palkat \$40,851,009
- 5) tuotannon nettoarvo \$96,709,927 ja
- 6) bruttoarvo (nettoarvo plus käytettyjen raakaaineiden arvo) \$221,617,773

V. 1890 olivat vastaavat luvut:

- 1) 75,964 2) \$353,213,000 3) 369,595 4) \$100,415,350
- 5) \$219,088,594 6) \$469,847,886

V. 1910

- 1) 19,218 2) \$ 1,247,583,609 3) 515,203 4) \$241,008,410
- 5) \$564,466,621 6) \$1,165,975,639

V. 1929

- 1) 23,597 2) \$5,083,014,754 3) 694,434 4) \$813,049,842
- 5) \$ 1,997,350,365 6) \$4,063,987,279.

V. 1930

- 1) 24,020 2) \$5,203,316,760 3) 644,439 4) \$736,092,766
- 5) \$1,761,986,726 6) \$3,428,970,628

TEOLLISUUSRYHMÄT

V. 1930 oli:

Kasvituotteita tuottavia 1) teollisuuslaitoksia 5,041

- 2) niiden pääomat \$569,403,769
- 3) niiden työväestö 84,182
- 4) palkat \$85,259,243
- 5) tuotteiden nettoarvo (ilman raakaaineita) \$314,513,326
- 6) bruttoarvo (nettoarvo plus raakaaineet) \$672,023,666

Eläintuotteita tuottavia:

- 1) 4341 2) \$233,334,972 3) 57,657 4) \$55,564,398
- 5) \$417,540,878

Automateollisuus:

1) 1,886 2) \$368,567,643 3) 109,576 4) \$97,903,096
 5) \$177,250,868 6) \$361,814,733

Puu - ja Paperiteollisuus:

1) 7,816 2) \$1,221,357,252 3) 156,724 4) \$174,406,889
 5) \$368,350,618 6) \$636,599,911

Rautateollisuus:

1) 1,196 2) \$757,797,256 3) 119,987 4) \$165,429,608
 5) \$288,032,111 6) \$569,745,973

Muut metallit kuin rauta:

1) 429 2) \$325,605,549 3) 38,756 4) \$52,319,027
 5) \$138,720,310 6) \$250,458,721

Ei-metalliset mineraalit:

1) 1,234 2) \$336,018,922 3) 29,868 4) \$39,241,165
 5) \$109,606,153 6) \$216,812,827

Kemiallinen teollisuus:

1) 591 2) \$168,119,152 3) 15,503 4) \$21,041,789
 5) \$71,804,599 6) \$119,969,637

Sekalaisia teollisuuslaitoksia:

1) 452 2) \$84,912,229 3) 14,328 4) \$17,640,108
 5) \$35,458,129 6) \$57,966,137

Keskusankkosemiamia:

1) 102⁴ 2) \$1,138,200,016 3) 17,858 4) \$27,287,443
 5 ja 6) \$126,038,145

Yhteensä:

1) 24,020 2) \$5,203,316,760 3) 644,439 4) \$736,092,766
 5) \$1,761,986,726 6) \$3,428,970,628

TÄRKEIMMÄT TEOLLISUUDEN HAARAT

Seuraavassa esitetään neljäkymmenen tärkeimmän eli johtavan teollisuuden haaran teollisuuslaitosten lukumäärä, oma sekä netto- ja bruttotuotanto vuonna 1930.

Koneita	174	69,5	38,4	33,7
Rauta ja terästehtaita	49	112,1	29,0	52,6

	Lukumäärä Pääoma milj. \$		Tuotannon	
	lukumäärä	Pääoma milj. \$	nettoarvo milj. \$	bruttoarvo milj. \$
Paperimassa ja paperi	109	714,4	133,7	218,7
Teurastus ja lihanpakkaus	70	60,8	35,5	164,0
Jauhomyllä teollisuus	1,277	62,6	25,2	144,9
Keskussähköasemia	1,034	1,138,2	126,0	126,0
Sahalaitoksia	3,531	181,1	48,2	121,1
Voi- ja juusto meijereitä	2,698	80,5	32,5	113,0
Kautateiden liikk.kalustoa	37	95,8	44,6	104,9
Sähkökoneita ja tarpeita	149	103,0	61,5	104,6
Autoja	16	90,7	34,8	101,7
Muun metallin kuin raudan sulatus ja jalostus	14	175,0	55,6	100,9
Petrooli- tuotteita	28	70,3	20,0	91,8
Tupakkaa, sika- re ja, savukkeita	103	51,4	61,4	85,7
Valu- ja takoma teoksia	340	100,3	46,0	74,2
Kumitavaroita & jalkineita	47	69,2	44,9	73,6
Leipää ja muita leipomo tuotteita	2,697	51,9	37,0	73,6
Kirjapaino & kustannus liik.	776	66,9	56,0	72,0
Näisten vaat- teita	455	23,4	26,1	61,8
Hamusia, suk- laa ja y.m.	280	54,4	33,0	58,1
Panimoja	73	67,6	41,0	57,5
Sukki ja ym. kudottuja teoks.	167	65,0	28,6	54,1
Koneita	174	69,5	35,4	53,7
Rauta ja terästehtaita	49	112,1	29,8	52,6

	Lukumäärä	Paroma milj.	Tuotannon	
			nettoarvo	bruttoarvo milj.
Puuvillalankaa ja -kankaista	33	78,5	20,7	48,7
Peltituotteita	155	53,4	22,0	47,1
Sokeritehtaita	8	43,9	12,3	42,9
Miesten vaatteita	192	26,3	19,3	40,8
Kenkätehtaita	179	28,2	20,0	40,5
Kirjapainoja ja -sitomoja	905	38,9	26,0	37,9
Huonekalu ja verhoilu-aihe	366	41,5	23,0	37,0
Koksia ja kaasutuotteita	41	90,0	19,5	36,6
Höyläämisiä, ovi- ja ikkunateht.	728	49,3	17,3	36,5
Kalan suolaus- ja pakkaus-aihe	699	30,8	16,9	33,0
Hedelmän ja kasviksien kannustuslaitoks.	249	35,1	11,6	31,5
Maanviljelys työkaluja	57	98,7	15,5	26,9
Silta- ja teräs-rakennusliikk.	13	28,9	13,5	26,1
Värjäys-, puhdistus- & pesulait.	387	24,4	22,7	25,5
Kupari- ja messinki-tuotteita	117	26,8	12,1	25,4
Miesten vaate-tustarpeita	158	17,6	10,4	25,2
Polttimoja	15	61,2	18,3	24,9
Värejä ja vernissaa	78	26,0	12,9	24,0
40 johtavaa teollisuudenhaaraa	18,510	\$4,278,072,371	\$1,365,214,245	\$2,715,990,613
Kaikki teollisuuden haarat yhteensä	24,020	\$5,203,316,760	\$1,761,986,726	\$3,428,970,628
Rautaa				
mutatut				

Kaikki maat Englanti Yhdysvallat
 -14-
 Tuonti Vienti Tuonti Vienti Tuonti Vienti
U L K O M A A N K A U P P A Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$

Muita metalleja 59,6 95,7 6,2 17,2 48,5 58,8
 Ei-metalliset Vuosina 1929, 1930 ja 1931 oli tuonti Kanadaan ja vienti Kanadasta: 153,6 31,1 12,9 1,5

Kaikki maat Englanti Muut Britt. valti- Yhdysvallat
 kunnan maat
 Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$

Tuonti

Vuosi	Kaikki maat	Englanti	Muut Britt. valti- kunnan maat	Yhdysvallat
1929	906,6	149,5	219,2	537,9
1930	1,248,3	189,2	63,5	847,4
1931	906,6	149,5	55,4	584,4

Vienti

Maa	Tuonti	Lisäys + Vähennys	Vienti	Lisäys + Vähennys
1929	1,363,7	429,7	106,4	499,6
1930	1,120,3	281,7	97,9	515,0
1931	799,7	219,2	73,6	349,7

Tuontitavaroista oli

Maa	Kaikkista maista	Englanista tulevista	Yhdysvalloista tulevista
1929	821,1	154,4	523,9
1930	819,2	148,7	523,3
1931	574,1	108,6	379,6

Tullivapaita

Vuosi	Kaikki maat	Englanti	Yhdysvallat
1929	444,6	39,6	344,1
1930	429,1	40,5	324,1
1931	332,5	40,9	224,8

Tavararyhmittäin jakaantui Kanadan tuonti ja vienti v. 1931

seuraavasti:

Maa	Kaikki maat	Englanti	Yhdysvallat
Australia	Tuonti Vienti Milj. \$ Milj. \$	Tuonti Vienti Milj. \$ Milj. \$	Tuonti Vienti Milj. \$ Milj. \$
Maanviljelys & kasvituot.	177,6 292,3	41,8 141,1	67,6 27,6
Eläimiä ja eläintuotteita	46,0 83,7	3,8 31,2	26,1 34,1
Automatarpeita ja tuotteita	130,7 6,5	49,2 1,0	48,2 2,1
Puutavaraa ja paperia	46,0 250,6	4,5 17,3	38,1 188,9
Rautaa ja rautatuotteita	194,9 38,9	18,2 4,1	168,4 6,1

	Kaikki maat		Englanti		Yhdysvallat	
	Tuonti Milj. \$.	Vienti Milj. \$.	Tuonti Milj. \$.	Vienti Milj. \$.	Tuonti Milj. \$.	Vienti Milj. \$.
Muita metalleja	59,6	95,7	6,2	17,2	48,5	58,8
Ei-metalliset mineraalit	153,6	21,1	12,9	1,5	119,0	13,3
Kemiall. teol- tuotteita	35,7	12,8	4,6	2,7	23,2	6,4
Muut	62,5	18,1	8,3	3,1	45,3	12,4
Yhteensä	906,6	789,7	149,5	219,2	584,4	349,7

Kanadan Ulkomaankauppa maaliskuun 31 p. 1931 päättyneenä
tilivuonna eri maiden kanssa ja muutokset edelliseen vuoteen verrattuna:

Maa	Tuonti Milj. \$.	Lisäys + Vähennys - Milj. \$.	Vienti Milj. \$.	Lisäys + Vähennys - Milj. \$.
Yhdysvallat	584,4	- 263,0	349,6	- 165,4
Englanti	149,5	- 39,7	219,2	- 62,4
Ranska	19,0	- 6,2	13,2	- 3,2
Saksa	16,2	- 5,3	12,9	- 12,4
Japani	9,3	- 3,2	19,0	- 12,6
Britt. India	8,4	- 0,6	7,0	- 2,2
Belgia	8,4	- 4,6	15,0	- 6,7
Hollanti	7,3	- 2,1	10,4	- 5,4
Argentina	6,7	- 3,5	10,0	- 9,2
Uusi Seelanti	6,7	- 9,6	12,7	- 6,5
Sveitsi	5,5	- 1,8	0,6	- 0,6
Italia	5,0	+ 0,1	14,6	+ 3,2
Colombia	5,0	- 2,2	1,2	- 0,5
Kiina	4,8	+ 1,8	9,2	- 7,4
Jamaika	4,8	- 0,4	3,7	- 1,4
Australia	4,6	+ 0,4	6,8	- 9,6
Peru	4,5	- 3,0	1,6	- 0,2
Britt. Guiana	4,3	+ 0,3	1,1	- 0,5
Barbados	4,3	- 0,4	1,1	- 0,2
Britt. Etelä Afrika	3,3	+ 2,5	10,3	- 0,6
Tšekkoslovakia	3,2	- 0,6	0,3	- 0,2
Venezuela	3,0	+ 2,5	1,1	- 0,2
Fitshi	2,8	- 0,9	0,2	- 0,2

Maa	Tuonti	Lisäys Vähennys	Vienti	Lisäys Vähennys
Ceylon	2,7	+ 0,1	0,2	- 0,3
Muu Britt. Länsi India	2,6	+ 1,4	4,3	- 0,3
Newfoundland	2,5	+ 0,1	10,7	- 1,6
Kuba	2,4	- 1,1	2,9	- 1,4
Trinidad & Tobago	2,3	- 0,3	3,2	- 0,7
Britt. Itä-Afrika	2,1	+ 0,1	1,0	- 0,7
Ruotsi	2,0	- 0,2	2,5	- 2,2
Espanja	2,0	- 0,8	1,3	- 3,2
Venäjä	1,9	+ 1,0	0,6	- 3,2
Hollannin Länsi India	1,8	+ 1,4	0,2	- 0,1
Brasilia	1,3	- 0,3	2,8	- 1,5
Britt. Länsi Afrika	1,1	- 0,2	1,0	- 0,7
St. Pierre ja Miquelon	0,6	+ 0,6	11,0	+ 5,1
Kreikka	0,2	- 0,2	5,7	+ 0,3
Tanska & Grönlanti	0,4	- 0,1	3,6	- 0,5
Norja	0,8	- 0,3	3,3	- 0,4
Irlanti	0,7	+ 0,4	2,8	+ 0,1
Bermuda	0,3	+ 0,2	2,5	+ 0,2
Meksiko	0,8	+ 0,0	2,0	- 0,6
Hongkong	0,8	- 0,4	2,0	+ 0,0
British Honduras	0,2	- 0,1	1,7	- 0,8
Suomi	0,1	+ 0,0	1,4	+ 0,1
Portugalin Afrika	0,1	- 0,1	1,1	- 0,1
Muut maat	5,6	- 3,6	11,1	+ 4,3
Yhteensä	906,6	- 341,7	799,7	- 320,6
Siitä				
Brittiläisen valta- kunnan maista	204,9	- 47,7	292,9	- 86,7
Muista maista	701,7	- 294,0	506,8	- 233,9

KANADAN TÄRKEIMMÄT TUONTI - ja VIENNTITAVARAT

vuosina 1930 ja 1931.

<u>Tuontitavarat:</u>		1930	1931
Tavara		Milj. \$.	Milj. \$.
Turkkia	12,0		8,0
Tavara, jalostettua	12,7		8,0
Hiiltä	10,4	56,8	52,2
Koneita	14,9	69,1	44,2
Kisko-, pelti- ja rakennus- rautatuotteita	8,7	61,9	40,6
Raakaa petroolia	6,1	51,0	38,6
Alkoholijuomia	7,5	45,0	35,4
Hedelmiä	6,0	34,3	29,5
Sähkökoneita	6,4	37,6	26,8
Sokeria ja sokerituotteita	5,0	28,0	25,2
Villatavaraa (myös mattoja)	14,3	32,6	23,3
Puhdistettua petroolia	7,0	25,2	21,8
Puuvillatavaraa	6,4	28,6	19,9
Autonosia	5,9	35,7	19,6
Autoja	6,0	34,5	17,3
Maanviljelystykäluja	5,9	30,1	16,5
Kirjoja ja painotuotteita	5,0	18,1	16,1
Viljaa ja viljatuotteita	5,1	25,1	13,3
Teetä	3,5	10,7	13,0
Silkkitavaraa		19,6	12,2
Paperia	5,9	14,8	12,1
Raakaa puuvillaa	5,0	21,7	12,1
Siirtolaisten tavaroita	5,1	11,2	11,5
Kasvisöljyä	4,4	12,2	10,9
Kumia ja kumiteoksia	5,8	20,0	10,6
Pellavaa, hamppua ja jutea	5,0	14,7	10,5
Koneita ja höyrykattiloita	5,0	15,1	10,0
Puuta, jalostamatonta	3,8	15,3	9,8
Keinotekoisien silkin tuotteita	5,0	11,7	9,8
Savea ja savituotteita	4,0	12,3	9,4
Sahkaa		11,5	9,2

Tavara	Milj.\$. 1930	Milj.\$. 1931	Milj.€ 1931
Kasviksia	11,0	215,8	17,8,9
Turkiksiä	12,0	145,6	12,8,8
Puuta, jalostettua	12,7	44,3	20,8,0
Lasia ja lasitavaraa	10,4	45,8	22,7,9
Kuparia ja kuparituotteita	14,9	49,4	21,7,7
Raukasilkkiä	8,3	24,8	27,6,7
Kiviä ja kiväsuotteita	8,7	27,7	21,6,4
Aluminiumia	6,1	20,9	15,6,1
Lihaa	7,6	23,081	18,5,6
Raukatupakkua	6,5	24,4	17,5,5
Koksia	6,4	20,2	15,5,2
Lannoitusaineita	5,0	16,7	14,5,2
Voita	14,5	18,3	16,4,8
Messinkii ja messinkituott.	7,0	13,9	12,4,8
Nahkoja ja vuotia(raakoja)	8,4	14,2	11,4,7
Villalankaa	5,9	11,6	8,4,5
Maaleja ja vernissoja	6,0	11,2	8,4,4
Kahvia, vihreää	5,9	9,8	8,4,4
Tieteellisiä ja kasvatus- opillisiä valineita	5,0	12,1	7,7,4,1
Pähkinöitä(syötäviä)	5,1	10,4	7,2,4,0
Lääkkeitä	3,8	10,6	7,0,3,8
Rautaisia putkia ja piippuja	5,9	10,0	6,1,3,5
Rautatavaraa ja hienotakeita	5,0	9,4	6,0,3,4
Siemeniä	5,1	13,8	8,8,3,4
Soodaa ja soodatuotteita	4,4	6,2	5,6,3,3
Puu villalankaa	3,8	7,2	5,2,3,3
Värjäys- ja nahkimaineita	3,5	6,9	5,2,3,3
Rautamalmeja	5,0	4,0	4,5,3,3
Rikkiä	3,8	6,6	4,3,3,1
Manila- ja sisälkuituja	3,8	8,0	2,7,3,1
Raukkaa villaa	4,3	8,9	3,6,3,1
Nahkoja ja vuotia(nahkamattoja)	7,7	7,7	6,4,3,4

	1920 Milj.	1931 Milj.
Vientitavarat		
Vehniä	215,6	177,4
Sanomalehtipaperia	145,6	127,4
Puumassaa	44,3	35,1
Vehnä jauho ja	45,5	32,9
Lankkuja ja lautoja	49,4	31,6
Kalaa	34,8	27,9
Kuparimalmia	37,7	21,2
Whiskyä	25,9	18,7
Nikkeliä	25,0	18,2
Kultaa	34,4	17,9
Autoja	35,3	15,9
Turkinnahko ja (muokkaamattomia)	18,7	14,9
Juhstoa	18,3	13,0
Paperipuuta	13,9	12,0
Pyöräkumeja	16,2	11,8
Hopeaa	11,6	8,9
Kasviksia (etupäässä perunoita)	11,2	8,7
Hedelmiä (etupäässä omenia)	9,6	8,4
Asbestosta, rautaa	12,1	7,7
Maanviljelystyökaluja	18,4	7,2
Tinaa	10,6	7,0
Kumijalkineita	10,0	6,2
Lihaa	15,0	6,1
Sinkkiä	8,4	6,0
Alumiiniamia harkoissa y.m.	13,8	5,8
Siirtolaisten tavaroita	6,3	5,6
Koneita	7,2	5,5
Kiveä ja kivit tuotteita	6,9	5,2
Sähkovoimaa	4,0	4,5
Filmejä	4,8	4,3
Nahkaa	6,5	4,1
Lannoitusaineita	8,0	3,7
Pylväitä (puisia)	3,9	3,6
Kattopäreitä	6,7	3,5
Nahkoja ja vuotia (muokkaamattomia)	7,7	3,4

KANADAN MAKSUT

...tutut ulkomaille ... varsinkin seuraavat seikat:

M A T K A I L I J A L I I K E

Matkailijaliikkeen arvioidaan tuoneen rahaa Kanadaan ja vieneen rahaa Kanadasta seuraavasti:

Vuosi	Muiden maiden turistit tuoneet Kanadaan Milj. \$.	Kanadalaiset turistit vieneet muihin maihin Milj. \$.
1920	83,7	
1922	91,7	
1924	173,0	85,0
1926	201,2	102,4
1928	275,2	167,7
1929	309,4	187,7
1931	250,8	76,5

Valtavin osa matkailijoista on ollut Yhdysvalloista ja on heidän lukumääränsä kasvanut varsinkin sen jälkeen kun Yhdysvallat omaksuivat kieltolain ja Kanadan maakunnat, yksi toisensa perästä, luopuivat kieltolaista, jota kuitenkin ei koskaan ole ollut Quebecin maakunnassa. Kanadassa myönteäänkin väkijuomain olleen suurena tekijänä matkailijaliikkeen kasvamisessa Yhdysvalloista Kanadaan ja arvellaan sen suuresti vähenevän, jos Yhdysvallat luopuvat kieltolaista.

K A N A D A N M A K S U T A S E

Kun otetaan huomioon, tuonnin ja viennin lisäksi, kaikki muutkin tulot ja menot, mitä Kanadalla on ollut keskuusliikkeessään ulkomaiden kanssa, osoittavat vuodet 1920, 1921 ja 1922, huomattavaa tuonnin enemmyyttä, vuodet 1923- 1928 huomattavaa viennin enemmyyttä ja vuodesta 1929 on taas tuonnin enemmyyttä vallalla. V. 1920 oli tuonnin enemmyyttä \$268 milj., 1921 \$137 milj. ja 1922 \$68 milj. Tuontipuolen enemmyyteen mainittuina vuosina vaikutti suuresti se, että Englanti maksoi takaisin Kanadalta sotaa varten saamiaan lainoja 1920 \$120 milj., 1921 \$128 milj. ja 1922 \$84 milj.

V. 1923 tapahtui käänne. Huolimatta siitä, että Kanada 1923 sai takaisin Englannilta sille lainaamia rahoja \$52 milj., oli Kanadan viennin enemmyyttä sanoituna vuonna \$45 milj. V. 1924 oli se \$108 milj., 1925 \$227 milj. 1926 \$228 milj., 1927 \$137 milj. ja 1928 \$201 milj. Näinä vuosina ostivat Kanadan vakuutusyhtiöt suuria määriä ulkomaisia arvopapereita, sitä paitsi sijoittivat kanadalaiset varoja Etelä-Amerikkaan ja Yhdysvaltoihin, ostivat takaisin omia arvopapereitaan ulkomailta, ostivat ulkomaisia arvopapereita varsinkin New Yorkin pörssistä ja Kanadan pankit lisäsivät suuresti rahamääriä, mitä ne pitivät ulkomailta käytettävänä. Näiden vuosien vientipuolen suuren lisääntymisen tekivät mahdolliseksi varsinkin seuraavat seikat:

1) Maahan oli sodan aikana tullut noin \$1,250 milj. elintarpeiden ym. tuotteiden myynnistä korkeihin hintoihin, 2) Yhdysvaltain vuosina 1914-20 Kanadaan tekemät suuret panna-sijoitukset olivat tuntuvasti lisänneet maan tuotantoa, 3) useat perättäiset hyvät sadot olivat lisänneet maan varallisuutta, kaikki tämä aiheutti suurta säästöjen lisääntymistä ja varsinkin Yhdysvaltain arvopaperipörssit houkuttelivat niitä niin suuressa määrässä, että 1923-1928 oli Kanadan pannaon vienti ulkomaille suurempi kuin tuonti huolimatta ulkomaisten ja varsinkin Yhdysvaltain jatkuvista suurista sijoituksista Kanadaan.

V. 1929 tapahtui käänne epäedullisempaan suuntaan. Kanadaan alkoi virrata ulkomaista pannaon lainojen ja sijoitusten muodossa teollisuuslaitoksiin. Pannaon ulkomaille vienti väheni ja vuoden 1929 lopulla alkoi maailman pula tuntua Kanadassakin.

Esitämme seuraavassa viralliseen arviointiin perustuvan maksutaseen vuosilta 1927, 1929 ja 1930.

Nimike	1927		1929		1930	
	Vienti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.	Tuonti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.	Vienti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.	Tuonti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.	Vienti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.	Tuonti, näkyvä ja näkymätön Milj. \$.
Ulkomaan kauppa	1,238,8	1,071,1	1,208,3	1,299,0	905,4	1,008,5
Vähennys siirtolaisten tavaroista y.m.	-11,0	-22,5	-11,7	-24,6	-11,0	-22,8
Rekisteröimättömiä laivoja		1,9		19,4		7,5

Tavaraliike

Yhteensä	1,227,8	1,066,5	1,196,6	1,292,6	894,4	992,2
Kultaa rahana ja harkoissa	642	31,3	50,6	3,7	25,3	39,0

oli sitä 16 mailia. Sen jälkeen on rautatieverkosto kasvanut niin että sitä oli

1860	2,060 mailia
1880	7,194 "
1900	17,657 "
1920	38,606 "
1930	61,733 "

	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti
	1927 Milj. \$		1929 Milj. \$		1930 Milj. \$	
Rahdimaksuja	89,8	109,1	85,5	120,9	68,8	100,9
Matkailijaliikenne	238,5	108,8	209,4	121,6	279,2	113,3
Korkoja	64,9	235,1	67,9	258,9	88,2	272,6
Siirtolaisten rahanlähetykset	15,4	22,4	14,0	23,4	14,0	23,0
Hallituksen menoja ja tuloja	11,9	11,8	11,8	11,3	11,8	10,8
Korvausmaksuja	6,8	--	4,3	--	4,0	--
Hyväntekeväisyys ja lähetys menoja	0,9	1,8	0,9	1,8	0,9	1,8
Vakuutusliike	19,2	29,5	32,0	34,4	29,5	22,1
Ilmoitusmaksuja	4,5	4,8	4,0	5,3	4,0	6,0
Elävainkuvain tekijäpalkkioita	--	3,5	--	3,6	--	3,6
Siirtolaisten pänomat	15,5	12,6	14,1	11,5	11,1	9,4
Yhdysvalloissa asuvain kanadalaisien ansiot	15,0	--	13,7	--	3,7	--
Sähkövoima (sisältyy 1928:sta tavaravaihtoon)	4,8	0,1				
Eroitus kaiken tuonnin ja viennin välillä.	--	137,9	65,6	202,4	160,0	--

Yhteensä 1,775,2 1,775,2 1,890,4 1,890,0 1,594,9 1,594,9

RAUTATIEET

Rautatieverkoston pituus

Ensimmäinen rautatie avattiin Kanadassa liikkeelle 1836 ja oli sitä 16 mailia. Sen jälkeen on rautatieverkosto kasvanut niin että sitä oli

1860	2,065 mailia
1880	7,194 "
1900	17,657 "
1920	38,806 "
1930	41,739 "

Sitäpaitsi kuului Kanadan rautatieverkkoon 1930 Yhdysvaltain puolella 336 mailia. Kaksoisraiteinen ja ratapihainen oli Kanadassa rautateita 1930 yhteensä 56,642 mailia Kanadan rautatieverkosta Kanadan valtio omistaa yhteensä 23,767 mailia eli lähes 57 %.

RAKENNUSKUSTANNUKSET

Rautateiden rakentamiseen ja niiden kaluston hankkimiseen oli sijoitettu pöytäkirjoissa

Jouluk. 31 p. 1926	kaikkiaan	\$2,882 milj.
" " 1928	"	\$3,020 "
" " 1930	"	\$3,243 "

RAUTATEIDEN OSAKEPÄÄOMAT JA VAKAUTETUT VELAT .

Kanadan rautateiden osakepääomat ja vakautetut velat olivat:

Vuosi	Osakepää oma Milj. \$.	Vakautettu velka Milj. \$.	Yhteensä Milj. \$.
1901	424,4	391,7	816,1
1910	687,6	722,7	1,410,3
1920	1,323,7	846,3	2,170,0
1925	1,378,7	2,092,4	3,471,1
1930	1,455,5	2,645,6	4,101,1

Kuten näkyy, ovat Kanadan rautateiden velat, osakepääomat mukaan laskien, hyvän joukon suuremmat kuin mitä rautatiet ja niiden kalusto on tulleet maksamaan. Tämä on selitettävissä siten, että velkoihin sisältyvät myös ne lainat ja ennakkomaksut, mitä valtion on täytynyt myöntää omistamansa rautatieverkkoston tappioiden korvaamiseksi, sekä sille myönnettujen lainojen erääntyneet, mutta suorittamatta jääneet korot.

VALTION OMISTAMAN RAUTATIEVERKOSTON VELAT

Seuraava taulukko osoittaa Kanadan valtion omistaman rautatieverkoston velkojen lisääntymisen vuodesta 1919 alkaen. Taulukko osoittaa muutokset kunkin vuoden joulukuun 31 päivän edelliseen vuoteen verraten.

olivat joulukuun 31 p. 1930 yhteensä \$3,244,7 miljoonaa
osoittaan \$230,9 milj. lisäystä vuoteen 1923 verraten.

Vuosi	Teiden rakennukseen ja oston myönnetyt määrärahat	Lainat ja etumaksut valtiolta maksamattomine korkoineen	Lainat yksityisiltä	Yhteensä	Lisäys vuoden ajalla
	Milj.®	Milj.®.	Milj.®.	Milj.®	Milj.®
1919	407,3	275,0	801,1	1,483,4	102,1
1920	411,7	396,7	820,6	1,629,0	145,6
1921	416,3	514,8	830,8	1,761,9	132,9
1922	415,1	601,6	804,5	1,821,2	59,3
1923	447,6	666,5	823,1	1,937,3	116,0
1924	451,7	690,6	913,9	2,056,2	118,9
1925	453,9	734,5	931,3	2,119,8	63,6
1926	437,4	788,3	925,5	2,151,1	31,3
1927	436,4	821,7	981,4	2,239,5	88,3
1928	417,3	872,9	977,9	2,268,1	28,6
1929	417,2	891,5	1,122,6	2,431,2	163,1
1930	403,4	926,6	1,168,6	2,498,6	67,3

Edelläolevien numeroiden suhteen on huomattava:

1) että vuoden 1930 loppuun mennessä teiden oston ja rakennukseen sekä käyttövaroina myönnetyt määrärahat yhteensä Milj. ® 403,4 ovat suoritettut verotuloilla eikä niitä valtion kirjanpidossa käsitellä rautatieverkoston velkana eikä sille ole laskettu korkoa. Siihen sisältyy myös rautatieverkoston käyttötappio vuodesta 1921 paitsi itsäisen verkoston vasta vuodesta 1927.

2) Valtiolta saatuja lainojen ja ennakkomaksujen kokonaismäärästä (926,6:sta on) 322,2 erääntyneitä maksamattomia korkoja.

K O R K O M E N O T

Valtion rautatieverkoston korkomenot ovat kasvaneet 38,2 miljoonasta v. 1919 84 miljoonaan v. 1930, mistä 32,7 valtion lainoista ja 51,3 yleisön hallussa olevista obligationeista ja kuoletuslaina todistuksesta.

VALTIONRAUTATEIDEN OMAISUUS JA VARAT

olivat joulukuun 31 p. 1930 yhteensä 2,344,7 miljoonaa osoittaan 320,9 milj. lisäystä vuoteen 1923 verraten.

VALTIONRAUTATEIDEN TULOT, MENOT JA TAPPIO

VUOSINA 1926 - 1930

	Kokonaistulot Milj. \$.	Käyttökämenot Milj. \$.	Nettotulo Milj. \$.	Korkomenot Milj. \$.	Tappio Milj. \$.
1926	266,2	219,7	46,5	71,3	29,7
1927	274,9	233,3	41,6	73,0	36,7
1928	304,6	249,7	54,9	74,3	29,9
1929	290,5	248,6	41,9	78,2	46,1
1930	250,4	226,3	22,1	84,0	66,3

Epopullisiin tappionumeroihin sisältyvät myös tappiot valtionrautateiden sähköraiteille - ja hotellei -, rannikkoalaivaliikkeestä y.m., mitkä eivät sisälly muihin edelläesitettyihin tulo- ja menomerkkeihin.

SÄHKÖRAUTA- JA -RAITOTIE

Sähkörauta- ja -raiteita oli Kanadassa 1930 yhteensä 2,367 mailia, niistä 1,508 mailia puuraitteita, 571 kaksoisraiteita ja loput sivu- ja kääntöraiteita. Niiden osakepääoma oli \$53,0 milj. ja vakautettu vaika \$171,0 milj., kokonaistulot \$54,7 milj., käyttökustannukset \$39,1 milj., matkustajain lukumäärä 792,701,493 ja kuljetetun rahtin määrä 2,873,528 tonnia.

MAANTEIET

V. 1930 oli Kanadassa maanteita 394,322 mailia, niistä makadami- ja sementtiteitä 9,1330 mailia, sorateitä 71,367 mailia, maalia päällystettyjä 155,234 mailia, loput korjauksettomia.

MOOTTORIAJONEUVOT

V. 1931 oli Kanadassa 1,024,385 rekisteröityä matkustaja- ja vuokra-autoa, 165,855 kuorma-autoa, traktoria, tiekonetta ja palo-autoa, 739 linja-autoa, 9,548 moottoripyörää sekä 6,209 autoa autojen myyjillä, yhteensä 1,206,836 moottoriajoneuvoa.

LENTOLIKENNE

V. 1931 oli Kanadassa 78 laillistettua lentoasemaa, 495 hyväksyttyä lentokonetta, jotka kuljettivat 100,128 matkustajaa.

KANAVAT

Kanavia on Kanadassa yhteensä 509,4 mailia. Ne ovat kaikki valtion ja ovat tulleet maksamaan \$236,2 milj. Maaliskuun 15 p. 1931 päättyneen tilivuoden loppuun mennessä on kanavista ollut menoja yhteensä \$78,2 milj. ja tuloja \$28,2 milj. Mainittuna vuonna oli menoja yhteensä \$3,7 milj. ja tuloja \$1,0 milj. V. 1931 kaikki kanavista yhteensä 25,830 kanadalaisista laivan, ja 1,821 yhdysvaltalaisista laivan, 1,7 milj. rek. tonnia kuljettaen rahtia yhteensä 16,2 milj. tonnia, siitä vehnää 4,8 milj., ohraa 1,1 ja hiiltä 3 milj. tonnia.

LAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET

VALTAMERILIIKENN

V. 1931 tuli Kanadaan ulkomaisista satamista yhteensä 20,737 laivaa, edustaen 28,1 milj. rek. tonnia, niistä kanadalaisia 8,904 (6,1 milj. rek. tonn.), brittiläisiä 2,962 (10,7 milj. rek. tonn.), ja ulkomalaisia 8,871 (11,3 milj. rek. tonn.).

Samaan vuona lähti Kanadan satamista ulkomaihin satamiin 8,961 kanadalaisista laivaa (5,6 milj. rek. tonn.), 2,864 brittiläistä laivaa (9,3 milj. rek. tonn.) ja 9,035 ulkomaisista laivaa (11,6 milj. rek. tonn.) ja lähti Kanadasta Yhdysvaltain puolelle 8,199 kanadalaisista alusta (9,1 milj. rek. tonn.) ja 32,627 yhdysvaltalaisista alusta (9,4 milj. rek. tonn.).

JOKI- JA JÄRVILAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET

V. 1931 saapui Kanadaan Yhdysvaltain puolelta 7,813 kanadalaisista alusta (8,7 milj. rek. tonn.) ja 32,850 yhdysvaltalaisista alusta (9,0 milj. rek. tonn.) ja lähti Kanadasta Yhdysvaltain puolelle 8,199 kanadalaisista alusta (9,1 milj. rek. tonn.) ja 32,627 yhdysvaltalaisista alusta (9,4 milj. rek. tonn.).

RAHNIKOLAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET LAIVALLISET

V. 1931 saapui kanadalaisiin satamiin 76,904 brittiläistä alusta (46,3 milj. rek. tonn.) ja 603 ulkomaisista alusta (0,8 milj. rek. tonn.) ja lähti 76,691 brittiläistä alusta (46,7 milj. rek. tonn.) ja 657 ulkomalaisista alusta (0,8 milj. rek. tonn.).

KANADAN OMA KAUPPALAIVASTO

V. 1931 kuului Kanadan kauppalaivastoon yhteensä 8,905 alusta joiden kantavuus oli yhteensä 1,427,648 tonnia.

VALTION MERENKULUOSASTON TULOT JA MENOT

V. 1931 oli valtiolla satamamakuu-, tarkastus y.m. tuloja laivalliliikkeestä \$981,061 ja menoja valtion laivoista, jamaruutajista, hengenpelastus asemista, majakoista y.m. yhteensä \$27,5 milj.

LENNÄTINLAITOS

V. 1930 oli Kanadassa 52,824 päiväsjohtomailia ja 371,747 lankamailia sähkölennätin johtoja. Tulot niistä olivat \$14,3 milj., menot \$11,8 milj., nettotulo \$2,5 milj. Ne välittivät 15,558,224 sähkösanomaa, 6,745,220 kaapelisanomaa ja \$10,2 milj. rahaa.

Puhelinlaitos

V. 1930 oli Kanadassa yhteensä 2,414 puhelin-yhtiötä, niistä valtion omistamia 5, kuntien 136, osakeyhtiöiden 506, osuuskuntien 1537, yhtiömiesten 107 ja yksityisten 121. Puhelinlinjoja oli yhteensä 4,880,224 mailia.

Jokaista sataa henkeä kohti oli 14,1 puhelinta. Puhelinverkosto on tullut maksamaan \$319,4 milj., osakepääomat ovat yhteensä \$102,8 milj., vakautettu velka \$155,4 milj., kokonaistulot \$69,4 milj., ja käyttökustannukset \$61,9 milj.

POSTILAITOS

Postitoimistoja oli Kanadassa 1931 12,427. Postilaitoksen tulot olivat mainittuna vuonna \$30,4 milj. ja menot \$36,3 milj. Sitäpaitsi suoritti Kanadan valtio samana vuonna eri laivalinjoille kaupallisista palveluksista, etupäässä postin kuljetuksesta \$1,3 milj.

Postimaksuääräyksiä kirjoittivat Kanadan postikonttorit 1931 kaikkeen 16,313,134, yhteensä \$167,8 milj. arvosta. Niistä oli Kanadassa maksettavia \$149,0 milj. Samana vuonna oli ulkomailta kirjoitettujen, Kanadassa maksettavien määräysten yhtewisumma \$12,9 milj. V. 1914 kirjoitettiin Kanadassa määräyksiä ulkomaille \$43,4 milj., ja ulkomailta Kanadaan \$9,8 milj., mikä sellainen suuri ero aiheutunee etupäässä siirtolaisten rahalahetyksistä.

KANADAN RAHA - ASIAT

LIITTOVALTION VARAT JA VELAT

Kanadan liittovaltion varat ja velat olivat maaliskuun 31 p. 1931 päättäneenä tilivuotena

Aktiiviset varat:

Rahaa kassassa ja pankeissa	Milj. \$	44,6
Väärarahasto		81,5
Ennakkomaksut maakunnille, pankeille y.m		111,5
Ennakkomaksut ulkomaiden hallituksille		30,6
Sotilas- ja yleiset asutuslainat		48,1
Sekalaiset juoksevat tilit		32,4
Aktiiviset varat yhteensä		348,8
Velat yli aktiivisten varojen (eräntyneitä korkoja lukuunottamatta)		2,261,9
		<u>2,610,7</u>

Ei-aktiiviset varat:

Kanavat		233,8
Rautatiet		435,7
Sekalaiset yleiset laitokset		235,9
Sotilalaitoksen omaisuus ja varat		12,0
Territorioiden tilit		9,9
Rautateiden lainat (ei-aktiivisia)		614,4
Valtion höyrylaivat (ei-aktiivisia)		15,6
Sekalaisia sijoituksia ja tilejä (ei-aktiivisia)		43,4

Tasointus yleisestä verotusvarojen rahastosta (Consolidated Revenue Fund account)

\$ 521,3

Menot tuloja suuremmat 51,2 572,5

Yhteensä 2,261,6

Vastattavan

	Milj.-\$
Liittovaltion seteleitä liikkeessä	141,1
Setelien lunastusrahassto	6,8
Postilaitoksen postiosoitteita y.m. lunastamatta	4,1
Talletukset postilaitoksen säästöpankissa	24,8
Vakuutus - ja eläkerahastot	80,3
hoidettavia varoja	20,3
Erikoisrahastoja	1,2
Maakuntain tilit	9,6
Vakuutettu velka	2,319,7
Yhteensä	2,610,3

KANADAN LIITTOVALTION VELAT

Kuten edelläolevasta taulukosta näkyy, oli Kanadan liittovaltion vakuutettu velka maaliskuun 31 p. 1931 päättäneen tilivuoden lopussa 2,319,7 milj. dollaria, minkä vuotuinen korko teki \$115,491,955. Valtion koko velka, vakuutettu ja muu, oli sanottuna päivänä \$2,610,3, ^{milj.} josta oli suoritettava korkoja vuosittain \$122,5 milj. Sen jälkeen on Kanadan liittovaltion vakuutettu velka lisääntynyt noin sadalla milj. dollarilla.

Vakuutetusta velasta oli Englannista \$253,5, Yhdysvalloista \$265,9 ja kotimaasta \$1,800,3.

LIITTOVALTION TULOT JA MENOT

Maaliskuun 31 p. 1931 päättäneenä tilivuonna olivat Kanadan liittovaltion tulot ja menot seuraavat:

Tulot:

Verotuloja	\$ 131,2 milj.
Tullit	\$ 57,8 "
Aksiiisit	\$ "
Sotaverot, etupäässä tulovero (\$71,0 milj. ja myyntivero \$54,7 milj.)	" 107,3 "
Yhteensä	\$296,3 milj.
Muita tuloja	\$ 53,3 milj.
Erikoistuloja	\$ 6,6
Yhteensä	\$356,2

Tuloista oli 1916 v. 29.1 ja \$ 15,7 milj., ja v. 1929 \$109,2, joten verotulot olivat LIITTOVAIHTION TULOT JA MENOT en 1929 noin 7 kertaisiksi. Verotulot maailmalla 31 p. 1931 päättyneenä tilivuonna olivat Kanadan liittovaihtion tulot ja menot seuraavat: ja \$27,6 milj.

Tulot:

Verotuloja	Maakuntain velat olivat 1896 ainoastaan \$51,3 milj., 1916	
Tullit		\$ 131,2 milj.
\$240,2 milj., 1920 \$409,6 milj., 1925 \$832,0 milj., 1929 \$1.084,0 milj.		
Aksiiisit		\$ 57,8 "
ja 1930 \$1.141,0 milj.		
Rotaverot (etupäässä tulovero		
\$71,0 milj. ja myyntiverotettua velkaa \$919,1 milj.		
\$34,7 milj.)		\$ 107,3m "
Suuret suoranaisia velkoja oli maakunnilla 1930 vielä väkili-		
sia velkoja, ja siten yhteensä \$227,6 milj., joten maakuntain velat tekivät		
Muita tuloja		\$ 55,6 "
sanettuna vuonna 31.3.30,6 milj.		
Erikoistuloja		\$ 6,6
	<u>KUNTAIN RAHA - ASIA</u>	
	Yhteensä	\$ 356,2

Menot:

V. 1930 oli Kanadassa yhteensä 4,807 kuntaa, niistä kaupunkia		
111. Nämä kunnat verottivat menojen varten etupäässä kiinteää omaisuutta,		
Valtiovelan aiheuttamat		\$ 122,2 milj.
osaksi myöskin irtainta omaisuutta, tuloja ja muita veroitusaineita. Veroi-		
tuista varten arvioitiin kiinteä omaisuus koko Kanadassa 1930 yhteensä		
Muut		\$ 267,3 "
Erikoismenot		\$ 16,6 "
\$8,467,5 milj. arvoiseksi, veroituksen alainen irtain omaisuus \$68,8 miljoo-		
nakaksi, tulot \$189,3 miljoonaksi ja muu veroituksen alainen omaisuus \$218,2		
miljoonaksi, kaikki yhteensä \$8,985,6 miljoonaksi, mistä verovapautuksen		
Sotatoimien menot, lukuunottamatta maailmansodan aiheuttamia		
eläkkeitä y.m. ovat Kanadassa pienet. Ilmailuvoimia varten käytettiin 1931		
\$7,1 milj., militiaa varten \$ 11,0 ja merivoimia varten \$ 3,6.		
Suurimmat menot valtion menoarviossa olivat eläkkeet \$46,0.		
postilaitos \$ 36,3, yleiset työt \$23,8, tullilaitos \$ 13,2, siviilihallinto		
\$12,6 ja avustukset maanviljelijöille \$12,6 milj.		
Yhteensä		\$ 440,0

MAAKUNTAIN RAHA - ASIA

Vakinaiset tulot ja menot:

Kanadan yhdeksän maakunnan vakinaiset tulot ja menot olivat:		
lisäksi laskettiin siihen maanviljelijäluottoita maanviljelijöiden ja liikkei-		
	Tulot	Menot
1916 \$1,631,1 milj. arvosta: rakennukset \$3,354 milj. metsät	\$50,0 milj.	\$58,0 milj.
1925 \$1,000,0 milj., teollisuuskiinteistöt \$kalla ja kasaat \$1,418,0 milj.,	\$92,7 "	\$68,2 "
1925 \$1,370,0 milj., teollisuuslaitosten rakennukset ja valmiilla	\$132,4 "	\$136,6 "
1926 \$1,370,0 milj., teollisuuslaitosten rakennukset ja valmiilla	\$183,6 "	\$177,6 "
1930 \$1,370,0 milj., teollisuuslaitosten rakennukset ja valmiilla	\$188,1 "	\$265,1 "

Tulot ovat 14 vuodessa kasvaneet 276% ja menot 243 %.

Tuloista oli 1916 verotuloja \$ 15,7 milj., ja v. 1929 \$109,2, joten verotulot olivat kasvaneet vuodesta 1916 vuoteen 1929 noin 7 kertaisiksi. Verotuloista oli 1929 \$31,7 milj., moottoriajoneuvoveroja \$21,7 milj., bensiniveroa \$17,2 milj. ja väkijuomaveroja \$27,6 milj. 1929 noin \$5,500,0 miljoonaa.

MAAKUNTAIN VELAT lojen telkeen 1931 yhteensä \$1,271,5 milj. Maakuntain velat olivat 1896 ainoastaan \$51,3 milj., 1916 \$240,2 milj., 1920 \$409,8 milj., 1925 \$832,0 milj., 1929 \$1,034,0 milj. ja 1930 \$1,141,0 milj.

Velasta oli 1930 vakautettua velkaa \$919,1 milj.

Paitsi suoranaisia velkoja oli maakunnilla 1930 vielä välillisiä velkoja ja sitoumuksia \$227,6 milj., joten maakuntain velat tekivät sanottuna vuonna \$1,368,6 milj.

KUNTAIN RAHA - ASIAT Yhteensä
V. 1930 oli Kanadassa yhteensä 4,207 kuntaa, niistä kaupunkeja 111. Nämä kunnat verottivat menojaan varten etupäässä kiinteää omaisuutta, osaksi myöskin irtainta omaisuutta, tuloja ja muita veroitusesineitä. Veroitusta varten arvioitiin kiinteä omaisuus koko Kanadassa 1930 yhteensä \$8,467,5 milj. arvoiseksi, veroituksenalainen irtain omaisuus \$65,8 miljoonaksi, tulot \$139,3 miljoonaksi ja muu veroituksenalainen omaisuus \$313,2 miljoonaksi, kaikki yhteensä \$8,985,8 miljoonaksi, mistä verovapautuksen alaista omaisuutta \$1,460,9 milj.

Tätä kirjoitettaessa ei ole käytettävänä tilastoa kuntien tuloista ja menoista. Yleensä valitetaan kunnallista verorasitusta raskaaksi.

Kuntien vakautetut velat tekivät 1930 yhteensä \$1,209,6 milj.

KANSALLISVARALLISUUS

Kanadan kansallisvarallisuus arvioitiin 1929 30,840,2 ^{milj.} dollariksi. Suurimmat erät ovat: kaupunkilaiskiinteistöt \$8,251,0 milj., maanviljelyskiinteistöt, koneistot, työkalut ja eläimet \$6,308,4 milj., minkä lisäksi laskettiin olleen maanviljelystuotteita maanviljelijäin ja liikkeiden hallussa \$1,631,1 milj. arvosta; rautatiet \$3,153,4 milj., metsät \$1,877,0 milj., teollisuuskiinteistöt maalla ja koneistot \$1,418,0 milj., kauppaliikkeiden sisustukset ja varastot \$1,136,3 milj., huonekaluja, vaatteita y.m. \$1,370,0 milj., teollisuuslaitosten raaka-aineet ja valmisteille olevat varastot \$837,8 milj., autot \$758,4 milj., maahantuotujen tavarain varastot (arvioitu puoleksi vuoden 1929 maahantuonnista) \$649,5 milj.,

sähköasemat \$554,3 milj., satamat \$367,5 milj., maantiet \$364,9 milj., kanavat \$241,9 milj., sähköraitiotiet \$240,1 milj., puhelinlatokset \$291,6 milj.

Englannin Yhdysvaltain Muiden maiden Yhteensä
 Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$ Milj. \$
 Kanadan väestön tulojen arvioidaan nousseen 1929 noin \$5,500,0

liittovaltion. Tuloveroa varten arvioitiin tulojen tehneen 1931 yhteensä \$1,371,5 milj., niistä 143,601 yksityisen verovelvollisen osalle tuli \$815,7 milj. ja 7,603 yhtiön osalle \$555,8 milj. Tuloveroa kannettiin 1931 yhteensä \$71,0 milj.

KANADAN SIJOITUKSET ULKOMAILLE JA ULKOMAIEN SIJOITUKSET

Paperi-, massa- ja puuteollisuuteen 75,5 KANADAAN 6,9 520,3
 Kaivosteollisuuteen 52,8 220,0 8,5 281,6
 Tammikuun 1 p. 1930 laskettiin Kanadalla olleen varoja sijoitettuna ulkomaille seuraavasti:

	Englannissa Milj. \$	Yhdysvalloissa Milj. \$	Muissa maissa Milj. \$	Yhteensä Milj. \$
Kanadan hallituksen saatavia	179,4	298,4	14,9	492,7
Pankkien saatavia	19,6	170,0	5,0	250,9
Pankeilla ulkomalaisia arvopaper.	25,9	76,6	13,9	209,6
Vakuutusyhtiöiden sij. ulkomailta	22,1	98,0	10,9	239,0
Suoranaisia sijoituksia teollisuus yrityksiin	1,0	154,5	198,6	354,1
Sekalaisia	11,9	562,0	290,0	863,9
Yhteensä	80,9	1,021,8	678,6	1,781,3

nan määrän... \$26,0 milj. ilman kultakattetta, kuitenkin niin, että \$16,0 miljoonan katteena on hallituksen takaamia rautateiden sitoumuksia. Kaikille yli \$76,0 miljoonaa menevillä seteleillä tulee olla täysi kultakate. Kuitenkin voi hallitus sodan, paniikin y.m. hätätilan aikana antaa seteleitä hyväksytyä vakuutta vastaan. Kesäkuun 30 p. 1931 oli hallituksen seteleitä ulkona \$145,3 milj. Kultavarasto teki \$76,6 milj. Todellisudessa ei Kanada ole enää ollut kultakannalla vuodesta 1929 lähtien, minkä pääministeri Bennett myöntä joku päivä sitte edustajain huoneessa.

YKSITYISPANKKI

Yksityispankeilla on oikeus antaa \$5:n ja pienempiä seteleitä maksetun pääomansa määrän ja sitipaitsi sadon kuljetusaikana 15 prosenttia määrän pääomansa ja vararahastonsa yhteisyydestä.

Joulukuun 31 p. 1931 oli Kanadassa 10 pankkia, joilla oli yhteensä 3,506 haarakonttoria. Pankkien yhteenlaskettua pääomaa oli \$144,7 milj.

Ulkomaisten sijoitukset Kanadaan olivat sanottuna päivänä seuraavat:

	Englannin Milj. \$.	Yhdysvaltain Milj. \$.	Muiden maiden Milj. \$.	Yhteensä Milj. \$.
Liittovaltion, maakuntain ja kuntien lainoihin	477,3	695,9	11,5	1,184,7
Rautateihin	898,5	743,1	33,1	1,674,9
Voima-, valais- tus - y.m. laitoksia	116,9	496,7	14,6	628,2
Paperi-, massa- ja puuteolli- suuteen	75,3	438,1	6,9	520,3
Kaivosteolli- suuteen	52,8	220,0	8,8	281,6
Metalliteolli- suuteen	45,6	489,9	11,4	546,9
Muihin teollisuus- laitoksiin	179,0	298,4	14,9	492,3
Kauppalikkeisiin	75,0	170,0	5,0	250,0
Raha- ja vakuutus- liikkeisiin	118,5	76,6	13,9	209,0
Maahan ja kiin- nityslainoihin	189,1	98,0	50,9	338,0
Yhteensä	2,228,0	3,726,7	171,2	6,125,9

RAHALAITOS

Kanadan hallitus on oikeutettu antamaan seteleitä \$50,0 miljoonan määrään, kun katteena on kultaa neljäs osa sanotusta määrästä, lisäksi \$26,0 milj. ilman kultakatetta, kuitenkin niin, että \$16,0 miljoonan katteena on hallituksen takaamia rautateiden sitoumuksia. Kaikille yli \$76,0 miljoonaa menevillä seteleillä tulee olla täysi kultakate. Kuitenkin voi hallitus sodan, paniikin y.m. hätätilan aikana antaa seteleitä hyväksytyä vakuutta vastaan. Kesäkuun 30 p. 1931 oli hallituksen seteleitä ulkona \$145,3 milj. Kultavarasto teki \$76,6 milj. Todellisuudessa ei Kanada ole enää ollut kultakannalla vuodesta 1929 lähtien, minkä pääministeri Bennett myönsi joku päivä sitte edustajain huoneessa.

YKSITYISPANKIT

Yksityispankeilla on oikeus antaa \$5:n ja pienempiä seteleitä maksetun pääomansa määrään ja sitäpaitsi sadon kuljetusaikana 15 prosentin määrään pääomansa ja vararahastonsa yhteissummasta.

Joulukuun 31 p. 1931 oli Kanadassa 10 pankkia, joilla oli yhteensä 3,506 haarakonttoria. Pankkien yhteenlaskettu pääoma oli \$144,7 milj.

Suomalaisen lypsykarjan tuonti Kanadaan.

Suomen Vientiyhdistys on, kuten tunnettu, kiinnittänyt huomiotaan Itä-Suomen Karjanjalostusyhdistyksen pyrkimyksiin saada Itä-Suomen Kantakirjan karjaa viedyksi ulkomaille, länteen, jopa Kanadaan, mahdollisesti Alaskaan asti. Auttaakseen näitä suunnitteleja on Vientiyhdistys kääntynyt m.m. Montrealin pääkonsulinviraston puoleen. Pääkonsulinvirasto on saanut jonkun määrän englanninkielisiä vihkosia, joissa arvokkaalla ja sopivalla tavalla on tuota karjaa esitetty. Näitä vihkosia on pääkonsulinvirasto levittänyt asianomaisiin Kanadan virastopiireihin ja karjataloudellisiin harrastuskeskuksiin sekä on saanut lausuntoja, jotka osoittavat, että mielenkiintoa on asiaan olemassa.

Suomalainen jalostettu karja kieltämättä soveltuu Kanadaan ja tuottaisi hyötyä Kanadan karjataloudelle. Erittäin nykyään kun Kanadassa, myös preeriammaakunnissa, pyritään maanviljelyksessä niin sanottuun "mixed farming", sellaiseen, että maanviljelijä, luopuen liian yksipuolisesta viljankasvatuksesta, alkaa pitämään entistä yleisemmin myös kaikenlaista karjaa, näyttäisi aika sovelialta saada Suomen jalostetulle karjalle vientimahdollisuuksia tähän suureen maahan, jossa luonto ja ilmanala on pääasiassa Suomen kaltainen.

Jyrkkä este on kuitenkin tähän olemassa. Kanada pelkää kamalasti suu- ja sorkkatautia, josta se yhdessä Yhdysvaltain kanssa on onnistunut mantereen pitämään puhtaana. On olemassa ehdoton kieltö karjan tuontiin manner-Europasta. Kielto on niin tiukka, ettei tavara-ain pakkauksessakaan saa käyttää olkia tai muita rehuja, ellei ole laillistetun eläinlääkäriin todistusta, että rehu on vapaa suu- ja

sorkkataudin saastutukselta. Sen vuoksi ovat Suomen eläinlääkärit, kukin nimellisesti, rekisteröidyt Kanadan hallituksen luetteloissa.

Pääkonsulinvirasto on monesti todistanut, Kanadan hallituksen asianomaiselle virastolle, että Suomessa ei ole suu- ja sorkkatautia pitkän pitkiin aikoihin ilmennyt. Joka kuukausi lähetetään Kanadan hallitukselle viralliset tiedot eläintautien esiintymisestä Suomessa. Myöskin on esitetty miten tarkka Suomi itse on valvomisessaan ettei tätä tautia maahan pääse.

Näiden nojalla on silloin tällöin esitetty Kanadan hallitukselle, että se vapauttaisi Suomen tuon kiellon alaisuudesta. Esityksiin on vastattu, että vaikka Suomessa ei ole tautia pitkiin aikoihin ollut, sen naapurit ovat kuitenkin taudin saastuttamat eikä Suomea voida asettaa poikkeusasemaan, kun koko manner-Europa on kiellon alainen.

Vientiyhdistyksen kirje pääkonsulinvirastolle aiheutti taas vakavaan yritykseen saada Suomen osalta kielto poistetuksi. Allekirjoittanut on ollut asiasta suullisesti ja perinpohjaisesti neuvottelemassa Kanadan maanviljelysministeriössä.

Tässä neuvottelussa annettiin Kanadan puolelta täysi tunnustus Suomen toimenpiteille suu- ja sorkkataudin onnellisessa vastustamisessa, tunnustettiin, että Suomen jalostetusta karjasta voisi olla hyötyä Kanadalla, mutta edelleen jyrkästi lausuttiin, että Suomea ei voida asettaa poikkeusasemaan. Kanada pelkää kuin ruttoa tuota tautia, pelätään, että jos se sinne kerrankaan pääsee, tulee kovin kalliiksi ja vaikeaksi saada tauti maasta pois.

Enemmän näyttää Kanadan kantaan olevan vaikuttamassa sen yhteiset sopimukset Yhdysvaltain kanssa. Jos Suomen karjaa onnistuttai-
siin saamaan tuoduksi Yhdysvaltoihin, Kanadakin ehkä taipuisi. Neuvot-

teluissa painostettiin Kanadan puolelta sitä, että sille on tällä alalla aivan elinkysymys, että Kanadan karjalle ovat portit Yhdysvaltoihin auki. Kerran kun Kanada yritti tuoda muutamia siitoseläimiä Europasta, uhkasi Yhdysvallat sulkea rajan kokonaan. Kanadan täytyi lähettää elukat takaisin päästämättä niitä ollenkaan maihin.

Allekirjoittaneen tiedusteluun, millainen vastaus tulisi, jos Kanadan farmarit joko yksityisesti tai yhdistyksinä tekisivät Kanadan hallitukselle anomuksen saada tuoda Suomesta jonkun määrän jalostettua lypsykarjaa, hallituksen asettamalla, tarpeellisiksi katsomilla ehdoilla, ilmoitettiin, että sellaiseen anomukseen tulisi jyrkkä kiello.

Toistaiseksi ei siis asiassa voida mitään tehdä.

Montrealissa 12 p:nä heämikuuta 1932

Akseli Rauanheimo
pääkonsuli

SUOMEN PÄÄKONSULINVIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

Kaym.

No.

1249/166

RE

Tiedotus no 3.

ULKOASIAINMINISTERIÖN		
AKSELI RAUANREIMO		
CONSUL GENERAL		
32 / 1910		<i>Ki. 72</i>
<i>9/5 22</i>		<i>LVL 1</i>
AFRICA	AMERICA	ASIA
	<i>53</i>	<i>F64</i>

MONTREAL,
QUE., CANADA

16.4.1932.

Ulkoasiainministeriölle

Helsingissä.

Tämän ohella pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää
Kanadan ja Suomen välistä kauppaa ja Ranskan kauppasopimuksen irti-
sanomista koskevan tiedoituksensa no 3 viidessä kappaleessa.

5 liitettä

Axel Sandström
Axel Sandström
v.t. pääkonsuli

Kanadan ja Suomen välinen kauppa 1931 sekä
Ranskan kauppasopimuksen irtisanominen.

Vuonna 1931 taantui Suomen ja Kanadan välinen kauppavaihto 1,721,780 dollarista 835,692 dollariin eli noin 52 prosentilla. Taantumisen on pääasiallisesti koskenut Kanadan vientiä, joka sa-
nottuna vuonna vähentyi 54 prosentilla, jota vastoin Suomen vienti Kanadaan on taantunut ainoastaan 0.63 prosentilla.

Kanadan vienti Suomeen:		Kanadan tuonti Suomesta:	
1930	1931	1930	1931
\$1,644,698	\$759,094	\$77,082	\$76,598

Kuten ylläolevasta tilastosta näkyy, on kauppavaihto edelleen hyvin ~~en~~ epäedullinen Suomelle. Tärkeimmät vientitavarat Suomeen olivat:

1930		1931	
vehnä jauhoja (315,749 brl)	\$1,556,620	(157,549 brl)	\$639,709
filttituotteita	31,580	filttituotteita	29,023
rautatuotteita	28,953	rautatuotteita	2,226
		kaurajauhoja	
		(7,293 Cwt)	11,572
		muita maanviljelys-	
		tuotteita	72,076
		kumituotteita	3,174

Tärkeimmät tuontitavarat Suomesta Kanadaan olivat:

1930		1931	
graniittipatsaita	\$24,751	\$29,256	(lisäys 18,5%)
separaattoreja (605 kpl)	19,046	(686 kpl) 18,735	
puu- ja paperituotteita	9,511	8,635	

Sen johdosta että Kanadan ja Ranskan välinen kauppasopimus on irtisanottu ja lakkaa olemasta ensi kesäkuun 16 päivänä, sovelletaan sen jälkeen toistaiseksi Suomen tuotteisiin nähden ensin suositun maan tariffin asemesta "Intermediate Tariffia". Viimeksimainitun tariffin sovelluttaminen taas riippuu siitä, pysyykö Kanadan ja Brasilian välinen kauppasopimus muuttumattomana voimassa. Jos tämä sopimus muutetaan, on vaikea sanoa, minkälainen tilanne syntyy ja sovellettaanko silloin "Intermediate Tariffia" vai "General Tariffia". Tähän kysymykseen Kanadan asianomaiset viranomaiset eivät ole katsoneet nyt voivansa vastata.

Edellämainitusta aiheutuu erinäisiä tullikoroituksia, joista esim. mainittakoon:

	Enin suositun maan tar.	Intermed. tar.	General tar.
käärepaperi	20,25 %	22,5	25
Diesel moottori			
kiinteä tyyppi	22,5 %	25,	30
muut koneet	9	10	15
graniittipatsaita	32,5	32,5	35
Diesel moottori			
marine type	free	free	free
separaattorit	free	free	free

Kuluvan huhtikuun 6 päivänä ilmestyneen uuden tullitariffin mukaan, joka heti tuli voimaan, on "Excise Tax"-tullivero, mikä on maksettava jokaisesta tuontitavarasta, korotettu kolmeen prosenttiin. Tämä korottaminen koskee kaikkien maiden tuotteita.

Edellämainitut koroitukset tulevat luonnollisesti vaikeuttamaan ulkomaiden kilpailua Kanadan tuotteitten kanssa, mutta ne eivät koske

Suomen tärkeimpiä vientitavaroita Kanadaan, graniittia ja separaattoreja. Mitä taas moottoreihin tulee, on niiden vienti Suomesta Kanadaan ollut niin vähäpätöinen, ettei niihin kohdistuva tullikoroitus luulisi paljon vaikuttavan Suomen vientiin. Maaliskuun 31 päivänä 1930 päättyneen fiskaalivuoden kuluessa tuotiin nimittäin kauppatilaston mukaan Suomesta ainoastaan yksi venemoottori, arvoltaan \$364.00 ja sitä seuraavana fiskaalivuonna kolme moottoria, niistä yksi Diesel moottori, ollen niiden yhteinen arvo \$798.00.

Montrealissa huhtikuun 15 p. 1932

Axel Sandström

Axel Sandström
v.t. pääkonsuli

SUOMEN PÄÄKONSULINVIKASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

Kaarep¹

Kaarep.

37/1911	KD.32
27/5-32	2 - 111 1
53	F64
	f

No. 1465/181

RE Tiedoitus nro 4 Kanadan tulliasioista.

MONTREAL,
QUE., CANADA
12.5.1932

[Handwritten signature]
Ulkoasiainministeriölle
Helsingissä

Viitaten Ministeriön eilen lähettämään sähkösanomaan nro 8 lähettää pääkonsulinvirasto tässä tiedoituksensa nro 4, jossa selostetaan Kanadan tullitaksaa, kauppasopimuksia ja tullipolitiikkaa.

Samalla pääkonsulinvirasto lähettää tässä jäljennöksen Kanadan tullihallituksen kirjeestä, jossa esitetään Kanadan viranomaisten käsitys tullitariffin soveltamisesta Suomeen nähden Ranskan sopimuksen lakattua.

Niinikään lähettää pääkonsulinvirasto eri kääreessä Kanadan tullitaksan vuodelta 1930 siihen tehtyine tärkeimpine muutoksineen. Taksasta muutosten vuoksi on jotakuinkin vaikea saada selkoa, mutta yhtenäistä virallista taksaa, jossa kaikki tähänastiset muutokset olisi otettu huomioon, ei ole saatavissa. Teoksesta näkyy myös eri maitten kanssa tehtyjen sopimusten sanamuodot.

Kunnioittaen

Akseli Rauanheimo

Akseli Rauanheimo

pääkonsuli

Department of National Revenue
Customs Division

Ottawa 21st April, 1932

Subject: Re termination of the
French Convention.

Dear Sir,

I am in receipt of your letter of the 15th instant, stating that, as Canada has given notice to terminate the Convention of Commerce with France, you desire to know whether products coming from Finland will be subject to duty at the Intermediate or General Tariff rates.

You also ask to be advised as to the date when the French Convention will be terminated.

I may advise you that the abrogation of the French Treaty is effective on and after the 16th June, 1932.

On and after the 16th June, 1932, goods from Finland imported in accordance with the Treaty with Finland will probably receive Intermediate Tariff rates.

This, however, depends on whether the extension of the Intermediate Tariff rate to Brazil is in effect on the 16th June, 1932. This extension of the Intermediate Tariff to Brazil is understood to be of a temporary nature, pending formal agreement, and the Department is unable to advise you definitely as to what the situation would be in regard to such countries as are entitled to Most Favoured Nation treatment, should the Brazilian Trade Agreement not remain as present.

Yours truly

Chas T Blair

Asst. Commissioner of Customs

Copy.

Kanadan tullitaksa, kauppasopimukset ja tullipolitiikka.

Kanadan tullitaksa käsitti vuoteen 1922 kolme tariffiryhmää. Ensimmäiseen kuului brittiläinen etuoikeus-(preferential)tariffi, toiseen sopimusmaiden(intermediate) ja kolmanteen yleinen tariffi. Vuonna 1922 teki Kanada Ranskan kanssa erityisen seikkaperäisen tullisopimuksen, joka erosi intermediate tariffista pääasiassa siinä, että erinäisten tavaralajien tullimaksuja suoritettaessa saatiin tullimaksu-
määrästä vähentää joku prosentti, tavallisesti 10 prosenttia. Muuten ei näiden kahden tariffiryhmän välillä ole sanottavia eroavaisuuksia, jota vastoin yleisen ja sopimustariffien välillä voivat eroavaisuudet olla huomattavia. Viime aikoina ovat kuitenkin intermediate ja yleinen tariffi monella alalla alkaneet lähennellä toisiaan Kanadan koettaessa estää ulkomaisten tavarain tuontia maahan.

Ne maat, jotka Ranskan sopimuksen jälkeen tekivät kauppasopimuksia Kanadan kanssa, pääsivät luonnollisesti "suosituimmuus"-perusteella Ranskan ryhmään. Myöskin ne maat, joilla oli aikaisempi sopimus, siirtyivät siihen, joten Ranskan sopimus tuli yleiseksi perustaksi kauppasopimusmaille, vaikka sopimusten teksti jonkun verran poikkeaa toisistaan. Tähän ryhmään ovat kuuluneet: Argentina, Belgia, Colombia, Cuba, Tšekkoslovakia, Tanska, Suomi, Italia, Japani, Hollanti, Norja, Portugali, Espanja, Ruotsi, Sveitsi ja Venetsuela. Viime vuosina on näiden lisäksi tullut Unkari, Viro, Etelä-Slavia, Rumania ja Liettua sekä muutamia muita. Alkuperäinen intermediate-ryhmä on jäänyt merkityksettömäksi.

Kanadan nykyinen konservatiivinen hallitus tullessaan valtaan kesällä 1930 asetti yhdeksi tärkeimmäksi tehtäväkseen pyrkiä entistä korkeampiin suojelustulleihin. Konservatiivipuolueen johtaja R. B. Bennett jo vaaleissa ilmaisi ohjelmansa olevan sanoa irti kaupp-

sopimukset ja pyrkiä uusille perusteille, joissa huomioon otettaisiin se vastavuoroisuus miten paljon kukin maa ostaa Kanadasta. Vähitellen on kehittynyt myös brittiläisen imperiumin tulliliittoa jätös, joka pyrkii erityisillä sopimuksilla lähentämään toisiinsa brittiläiseen maailmanvaltaan kuuluvia maita myöskin kaupallisen vastavuoroisuuden perusteella. Tätä ajatusta aijotaan kehittää imperiumin yleisessä konferenssissa, joka ensi heinäkuussa kokoontuu Kanadan pääkaupunkiin Ottawaan ja jossa Brittien valtakuntaan kuuluvat maat, dominionit ja alusmaat ovat edustettuina.

Tämä politiikka sai Kanadan hallituksen sanomaan irti kauppasopimuksen Ranskan kanssa, jolla menettelyllä otettiin käytännössä, ilman irtisanomista, pohja pois myös muiden maiden sopimuksilta.

Kun Ranskan sopimus lakkaa ensi kesäkuun 16 pñä, katsotaan että myös muiden maiden sopimuksilta on käytännöllinen merkitys toistaiseksi lakannut.

Asia ei ole kuitenkaan aivan itsestään selvä. Viime vuoden lopulla ryhtyi Brasilia neuvotteluihin Kanadan hallituksen kanssa ja sai, Ranskan sopimuksesta irrallisen, väliaikaisen sopimuksen, joka on voimassa tämän vuoden lopulle, ellei Kanadan parlamentti, jonka päätöksistä lopullinen ratkaisu riippuu, hylkää tätä väliaikaista sopimusta tai tee sitä pysyväiseksi. Tämä sopimus on rakennettu intermediatetariffin perustalle. Sitä nähtävästi saavat muutkin sopimusmaat käyttää, kun ei niiden suosituimmuus-sopimusta ole irti sanottu.

Myöskin Ranska on neuvotteluissa Kanadan kanssa sopimuksensa väliaikaisesta jatkamisesta, kunnes uusi vakinainen sopimus saadaan. Näyttää kuitenkin siltä, että nämä neuvottelut tuskin johtavat tulokseen ainakaan ennen kun Kanada näkee mitä tuloksia on imperiumin konferenssista. Jotkut muutkin maat, joiden vienti Kanadaan on suurehko, ovat yrit-

täneet saada neuvotteluja aikaan, mutta Kanada ei osoita niihin erityistä harrastusta nykyään. Se odottaa ensin syntykö mitään konferenssissa tälle alalle. Ja ilmeisesti haluaa Kanadan hallitus myös nähdä onko mitään edullista vaikutusta Kanadan taloudelliselle elämälle siitä että myös sopimusmaat joutuvat korkeamman tullin, yleistariffin ryhmään.

Suomen suosituimmuus-sopimus Kanadan kanssa on vuodelta 1925. Siinä ei puhuta mitään tämän kytkemisestä yhteen Ranskan sopimuksen kanssa, kuten erinäisten muiden sopimuksissa on nimenomaan sanottu. Suomi siis automaattisesti liittyy siihen sopimukseen, mikä ensiksi syntyy, ollen nähtävästi oikeutettu käyttämään hyväkseen Brasilian väliaikaistakin sopimusta.

Kanadan tullitaksa on viime vuosina ollut alinomaisten vaihtelujen alaisena. Vähän ennen kukistumistaan laati entinen liberaalin hallitus keväällä 1930 uuden tullitaksan, joka koetti lähennellä Englantia, mutta vieroittaa Amerikkaa. Sopimusmaihin nähden se ei tehnyt perinpohjaisempia muutoksia. Uusi hallitus jo syksyllä 1930 teki suuria muutoksia, ja ^{on} sitte useampaan kertaa parsinut tullitaksaa niin että tämä on ollut alinomaisten muutosten alaisena eikä mitään vakiintumista ole saavutettu. Suunta on kyllä selvä. Jos brittiläiset maat antavat etuja Kanadalle, järjestävät kiinteämmän kauppayhteyden Kanadan kanssa ja ryhtyvät yleensä ostamaan enemmän Kanadan tuotteita, antaa Kanada niille etuoikeuksia, joita ilmeisesti eivät valtakunnan ulkopuolella olevat maat saa käyttää hyväkseen.

Sillä konferenssilla, joka heinäkuussa kokoontuu Ottawaan, odotetaan olevan myös tällä alalla perustusta paneva merkitys. Vastaisen jälkeen voinevat muut maat saada neuvotteluja aikaan Kanadan

aa
SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

1.10.32

No.

1570/182

RE

Tiedoitus nro 5.

Kommunistikarkoittukset.

AKSELI RAUANHEIMO
CONSUL GENERAL

Kunni rasti
Vide: H.V.
27m
Lahetetty
Ajan sanalle
30/6-32

42/1912 *2032* *V*
1/6-32 *2 -* *111/*
53 *F64* *q*

UNION	42/1912	2032	V
1/6-32	2 -	111/	
53	F64	q	

MONTREAL,
QUE., CANADA

14.5.1932

VN
Ulkoasiainministeriö
Helsinki

Pääkonsulinvirasto lähettää tässä tiedoituksensa nro 5,
joka käsittelee kommunistien karkoittamista Kanadasta.

Kunnioittaen

Akseli Rauanheimo

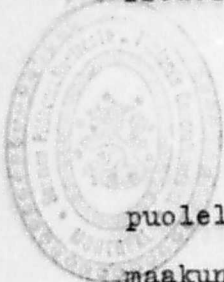
Akseli Rauanheimo

pääkonsuli

Ajan San.

Lehdelle.

Ajan Sanat

Kommunistikarkoitus Kanadasta.

Kommunistien ahdisteleminen Kanadassa on viranomaisten puolelta vilkastunut viime aikoina. Siitä lähtien kun Ontarion maakunnassa julistettiin kommunistien puolue laittomaksi on erittäin siellä hajotettu heidän yhdistyksiään, tehty tarkastuksia heidän pesäpaikoissaan, estetty heidän johtamiaan mielenosoituskulkueita ja toimitettu vangitsemisia.

Ulkomaalaisia kommunisteja on ryhdytty karkoittamaan maasta, sellaisiakin, jotka ovat olleet kymmeniä vuosia maassa eivätkä ole tulleet maan kansalaisiksi. Viranomaisten taholta on selitetty, ettei kansalaiseksi pääseminenkään ehdottomasti estä karkoittamista, vaikka toistaiseksi ainakaan Suomeen ei ole yritetty lähettää sellaista, joka on Kanadan kansalaiseksi tullut.

Kanadassa saavuttaa siirtolainen kotipaikkaoikeuden, jos on maassa asunut viisi vuotta. Sen jälkeen ei laivayhtiö ole enää velvollinen viemään takaisin siirtolaista ministeriön määräyksestä maksuttomasti, kuten tapahtuvat karkoitukset niissä tapauksissa, jolloin siirtolaisella ei ole vielä kotipaikkaoikeutta. Ennen oli verrattain harvinaista, että Kanadan hallitus karkoitti siirtolaisen, jolla oli maassa kotipaikkaoikeus. Nyt se näyttää tulevan, erittäin kommunisteihin nähden, yleiseksi. Niinpä nykyään karkoitetaan vanhaan kotimaahan sellaisiakin siirtolaisia, jotka ovat olleet monia vuosikymmeniä. Kanadan hallitus maksaa heidän matkansa.

Kuten tunnettua on Kanadan kommunistisen puolueen jäsenten enemmistö ollut suomalaista, vaikka viime aikoina lienee se puolue enemmän kasvanut muista kuin suomalaisista. Suomalaisilla kommunis-

teillä on ollut kiinteä ja jotakuinkin tiheä järjestöverkko, joka on ulettunut yli koko Kanadan. Heillä on ollut myös taloudellisia harrastuksia, osuusliikkeitä ja muita, jotka ovat auttaneet heidän puoluepyrkimyksiään.

Kuten tunnettua on suomalaisilla kommunisteilla ollut jokapäiväinen, Sudbúryssä ilmestyvä sanomalehti Vapaus, jota on toimitettu oikeauskoiseen kommunistiseen henkeen. Tämän lehden päätoimittaja Arvo Vaara vangittiin aikanaan siitä, että hän julkaisi työkeän kirjoituksen silloin kuoleman kanssa kamppailevasta Englannin kunninkaasta. Muutamien kuukausien vankeuden jälkeen palasi hän lehden toimittajaksi jatkaen työtään entiseen tapaan.

Nyt kommunistiahdistelujen kiihtyessä toimittivat poliisiviranomaiset etsinnän Vapauden toimituksessa ja samalla kertaa vangitsivat toimittajat Vaaran ja Parkerin (viimemainittu Suomen nimeltään Martti Pohjansalo) sekä veivät heidät Halifaxiin, minne on koottu moniin kansallisuuksiin kuuluvia kommunisteja karkoitettaviksi.

Vapaus-lehti ilmestyy edelleen ainakin toistaiseksi, samoin myös toimivat erinäiset kommunistein perustamat ja johtamat laitokset, joiden selitetään olevan irrallisia eivätkä kuuluvan puolueeseen.

Joka tapauksessa on kommunisteille tullut ahdas aika Kanadassakin. Paljon heitä on matkustanut Venäjälle, etupäässä Karjalaan (tähän saakka noin tuhatkunta) ja enemmän on sinne varsinkin nykyään pyrkimässä ahdisteluja pako, mutta pääsy kuuluu tulleen vaikeaksi sinnekin.

Montrealissa 14 p:nä toukokuuta 1932

Akseli Rauanheimo
pääkonsuli

